

HET Register

Vakblad van het Register Belastingadviseurs

REGISTER ■

BELASTING ■

ADVISEURS ■

december 2024 | nummer 6

Belastingplan 2025: het verleden wordt deels teruggedraaid

De bancaire lijfrente bij overlijden

Handvatten bij een steekproefcontrole

Hoogleraar op klompen Jeroen Rheinfeld

Wie zijn data op orde heeft, kan zijn klant beter bedienen

DAC6 en DAC7 in de praktijk

NASCHOLEN WAAR EN WANNEER U WILT

Vraag een gratis
cursus aan

t.w.v. 1 of 2 punten

Ontdek het gemak van online nascholing

PE-Academy is uw flexibele partner in nascholing. Ontdek ons uitgebreide aanbod van ruim 75 on-demand cursussen. Altijd beschikbaar en gegeven door vooraanstaande experts. Blijf up-to-date binnen uw vakgebied en verdien waardevolle PE-punten.

Kijk voor meer informatie op pe-academy.nl/fisc-rb

PE
Academy

Colofon

Het Register is een uitgave van het Register Belastingadviseurs (RB), World Trade Center Den Haag Prinses Beatrixlaan 544 2595 BM Den Haag Toren C, verdieping 9 Tel. (088) 010 77 77

Het Register verschijnt zes keer per jaar en vormt een belangrijke informatiebron voor de leden van het Register Belastingadviseurs. Leden en relaties van het RB ontvangen Het Register uit hoofde van hun lidmaatschap/betrokkenheid bij het RB. Informatie over (het lidmaatschap van) het RB vindt u op www.rb.nl; informatie over het opzeggen van het lidmaatschap vindt u op www.rb.nl/lidmaatschap-opzeggen.

Redactieraad

Mr. S.F.J.J. (Sylvester) Schenk RB (hoofd-redacteur)
Prof. mr. G.J.M.E. (Guido) de Bont
Mr. dr. S.M.H. (Sonja) Dusarduijn RB
Mr. dr. M.J. (Mascha) Hoogeveen
Mr. drs. M. (Martin) Klomp RB
Mr. W.J.M. (Wil) Vennix RB

Eindredactie

Drs. Wilma Straathof
E-mail: wstraathof@rb.nl

Uitgever

Register Belastingadviseurs
E-mail: communicatie@rb.nl

Rubriek Jurisprudentie en Wetgeving
Fiscaal up to Date, Dordrecht

Advertenties

Elma Media B.V.
Rob Stavenuiter
Tel.: 0226-331638
E-mail: r.stavenuiter@elma.nl

Jaargang 15, oplage 7.500

Vormgeving
Elma Media B.V.

© Register Belastingadviseurs

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Register Belastingadviseurs.

'Het Register' bevat informatie die met de meeste zorgvuldigheid is samengesteld. Het Register Belastingadviseurs en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie.

Citeertitel: Het Register 2024/6

Redactiecolumn – Foutje, moet kunnen?! ■ 5

Mr. drs. M. Klomp RB

Kort & Bondig ■ 7

Belastingplan 2025: het verleden wordt deels teruggedraaid ■ 10

C. van Houten CFP® RB, A. Knol CFP® RB, mr. D. Roemeling RB, M. van den Dries RB, drs. L. van der Giesen RB en mr. R. van Zon RB van Bureau Vaktechniek

De bancaire lijfrente bij overlijden ■ 16

Drs. B. Kortenbach RB

Handvatten bij een steekproefcontrole ■ 22

Mr. A.J.C. Perdaems en mr. M. Verschoor

Hoogleraar op klompen Jeroen Rheinfeld ■ 27

Het interview

Gastcolumn – 'Eenvoudiger, eerlijker, efficiënter' ■ 31

Drs. F.L. Idsinga

Wie zijn data op orde heeft, kan zijn klant beter bedienen ■ 32

Verslag RB-dag 2024 (R)evolutie in de aangiftepraktijk

DAC6 en DAC7 in de praktijk ■ 36

A.G. von Schwartzenberg-Spuijbroek, H. Huijers, M. Wurtz – in samenwerking met de RB-commissie Internationaal

Jurisprudentie en wetgeving ■ 39

Het Verenigingsnieuws ■ 45

't Ontbrekende puzzelstukje voor breed inzetbaar en deskundig fiscaal personeel!

De RB Academy bestaat uit 5 leerlijnen.
Dit zijn 5 programma's, waarvan één
specifiek aansluit op de fiscale achtergrond
en ervaring van jouw medewerker(s).

Start op ieder moment met deze
modulaire opleiding;

Leer van de beste docenten,
klassikaal en/of digitaal;

Binnen 2 jaar klaargestoomd voor
de praktijk;

Meer kennis en breed inzetbaar.

Meer informatie?

Scan de QR-code of ga naar www.rb.nl/rbacademy

Foutje, moet kunnen?!

In een ronkend persbericht kondigde het kabinet onlangs aan dat Nederlanders vanaf 1 januari 2025 het recht krijgen om een foutje te maken bij het aanvragen van sociale regelingen. Volgens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is een fout maken menselijk; het overkomt ons allemaal wel eens.

Bij veel mensen leeft het optimistische idee dat als er eenmaal een fout is gemaakt, het de volgende keer wel beter zal gaan. Iets met een ezel en een steen. Wetenschappelijk onderzoek toont echter aan dat het tegendeel vaak waar is.

Mensen zijn in werkelijkheid meer te vergelijken met struisvogels: we willen fouten liever niet onder ogen zien. Amateurs staan vaak niet open voor negatieve feedback, beleggers kijken minder vaak naar hun portefeuille als het slecht gaat, en zelfs na hartfalen is er weinig bereidheid om gezonder te leven. En als we al fouten onder ogen zien, dan is het al snel 'er zijn fouten gemaakt, maar niet door mij'.

Voor een 'outsider' is het dus verstandig om verwachtingen bij te stellen. Het is realistischer te verwachten dat een fout gewoon weer opnieuw wordt gemaakt. Dus wanneer iemand een fout maakt bij het aanvragen van een sociale regeling, is de kans groot dat dit de volgende keer weer gebeurt.

Wat kan een belastingadviseur met deze inzichten? Het verklaart in ieder geval het voortdurende drama dat 'box 3' heet, dat zich langzaam voor onze ogen voltrekt. Ook de halsstarrige houding van het ministerie van Financiën tegenover waarschuwendende signalen van 'outsiders', waaronder het RB, is hierdoor te verklaren. Foutje van het ministerie, moet kunnen! Maar verwacht niet dat er van die fouten geleerd wordt.

Wie betaalt de prijs voor dit foutenfestijn? Allereerst natuurlijk de belastingbetaler, maar ook de belastingadviseur die inmiddels – met succes – aansprakelijk is gesteld, omdat de vraag om bezwaar aan te tekenen tegen mogelijk foute wetgeving, niet aan de klant werd voorgelegd. Foutje moet kunnen, maar niet voor belastingadviseurs.

En de belastingbetaler zelf? Die mag zich ook geen fouten permitteren. In deze editie van *Het Register* legt A.J.C. Perdaems de steekproefcontrole door de Belastingdienst uit. Die gaat nog ouderwets uit van een 'nulfoutenverwachting'. Alleen een foutloze aangifte is aanvaardbaar. Een klein foutje kan, door middel van extrapolatie – bij voorkeur ook nog over de jaargrenzen heen – al snel leiden tot hoge naheffingsaanslagen. Foutje moet kunnen, maar kost wel veel geld. Zelf denk ik een foutje te hebben ontdekt in de uitwerking van de Wet excessief lenen. Volgens de wetgever heeft deze maatregel alleen gevolgen voor de bepaling van het inkomen in box 2. Deze maatregel zou niet doorwerken naar box 1 of box 3. Maar het lijkt erop dat is vergeten de rangorderegeling (artikel 2.14, tweede lid) hierop aan te passen.

Daardoor geldt volgens mij nog steeds de hoofdregel in de rangorderegeling: wanneer privé-bezittingen zijn gefinancierd met schulden bij de eigen b.v. en daardoor belastbaar inkomen in box 2 genereren, dan hoeven deze bezittingen niet nogmaals in box 3 te worden aangegeven. Bovendien geldt dan dat privébezittingen die zijn gefinancierd met leningen bij de eigen b.v. die in box 2 zijn vrijgesteld (omdat deze leningen de 'excessieve' drempel van € 500.000 niet te boven gaan), evenmin in box 3 hoeven te worden aangegeven. Maar misschien vergis ik me.

Mr. drs. M. Klomp RB
Martin Klomp is fiscaal econoom, partner bij Lentink De Jonge Accountants & Adviseurs en lid van de redactieraad van Het Register.

Radar360: de perfecte balans tussen automatisering en persoonlijk contact

Bij Radar360 zien we dat Register Belastingadviseurs dagelijks hun best doen om de beste service te bieden, maar dat deze toewijding onder druk staat door personeelstekorten en snel veranderende fiscale processen. Ons CRM-platform biedt RB's een helpende hand, of eigenlijk een extra paar handen, om altijd op het juiste moment klaar te staan met de juiste informatie. Dit helpt niet alleen om klanten tevreden te houden, maar zorgt er ook voor dat RB's kunnen schitteren in hun werk.

Ron Meijer van Blauwe Vrijdag B.V. heeft met Radar360 de ideale balans gevonden tussen automatisering en persoonlijk contact, zonder in een robot te veranderen. Dankzij Radar360 legt hij klantinformatie efficiënt vast, wat niet alleen zijn werkwijze optimaliseert, maar ook helpt de kwaliteit van zijn klantrelaties te verbeteren.

De superkracht van documentatie

Een succesvolle klantrelatie begint bij het documenteren van informatie. Hoe beter je op de hoogte bent van de wensen en behoeften van je klanten, hoe effectiever je hen kunt bedienen. Documentatie is als een geheugensteuntje waar je klanten mee kunt verrassen. "Dankzij het vastleggen van al het klantcontact, alle aangiften en jaarrekeningen in mijn kluis Radar360, beschik ik over een krachtige bron van informatie die direct toegankelijk is wanneer ik het echt nodig heb. Hierdoor kan ik tijdens elk klantencontact inspelen op specifieke behoeften, eerdere gesprekken aanhalen en accuraat advies geven. Dit geeft de klant het gevoel dat hij geen euroteken is, terwijl Radar360 eigenlijk het werk doet. Ik kan mijn werk met maximale efficiëntie en precisie uitvoeren. Elk contactmoment wordt zo niet alleen nuttig, maar ook waardevol voor de klant én voor mij," aldus Ron.

Automatisering die je een goede gesprekspartner maakt

De CRM-software van Radar360 stelt je in staat om repetitieve taken te automatiseren zonder dat dit ten koste gaat van persoonlijk contact. Sterker nog, onze automatiseringen zorgen ervoor dat je meer tijd kunt besteden aan dingen waarmee je het verschil maakt voor je klanten. Zoals klanten proactief advies geven op basis van data. Ook een persoonlijke touch kan geautomatiseerd worden. Ron vertelt: "Sommige klanten hebben jaarlijks advies nodig over hun fiscale planning. Mijn CRM-systeem stuurt mij dan automatisch een herinnering om contact op te nemen. Niet alleen zakelijke activiteiten blijven zo op mijn radar, maar ook een verjaardag gaat niet aan mij voorbij. En ja, ik stuur mijn klanten dan zelfs een verjaardagskaart! Wie ontvangt er nu niet liever een verjaardagskaart dan een felicitatie middels WhatsApp? Met Radar360 is het een kleine moeite om zulke momenten te onthouden en zo de persoonlijke relatie met mijn klant te versterken."

De balans tussen technologie en een warme glimlach

In een wereld waar zelfs je koffiezetapparaat tegenwoordig "Hallo!" zegt, is het echte verschil nog altijd een menselijke touch. Radar360 helpt je om die touch te behouden zonder je in een administratiemachine te veranderen. Want uiteindelijk is geen enkele klant écht blij met een automatische piloot – tenzij die koffie kan zetten.

Door klantinformatie te documenteren en effectief te gebruiken, word je een onmisbare financiële partner die meer weet dan enkel cijfertjes. Laat zien dat je de klant écht kent en dan ben je een partner waar mensen graag mee samenwerken en waar ze met plezier nog jaren klant van blijven.

Wil je net als Ron jouw waardevolle klantinformatie veilig beheren en klanten écht leren kennen? Met Radar360 behoud je de menselijke touch terwijl je efficiëntie een boost krijgt. Klaar om jouw kantoor naar een hoger niveau te tillen? Vraag een demo aan en ontdek hoe Radar360 jou helpt de ideale balans te vinden tussen technologie en een persoonlijke aanpak.

DEMO AANVRAGEN

Belastingdienst pakt capaciteitstekort inning aan

De Belastingdienst neemt maatregelen om het capaciteitstekort in de inning en invordering tegen te gaan. Daardoor wordt de afhandeling van bezwaarschriften versneld.

Dit capaciteitstekort is onder andere ontstaan door de samenloop van extra werkzaamheden na de coronacrisis, de energiecrisis en werkzaamheden voor hersteloperaties. Om het tekort tegen te

gaan worden er 300 fte extra ingezet voor de invordering, worden marktpartijen ingezet waar dat kan en worden 11.500 bezwaren zonder inhoudelijke beoordeling toegekend.

Herstel balans

Door het nemen van deze maatregelen kan de Belastingdienst de balans herstellen tussen het aantal bezwaren en de groep beschikbare medewerkers om dit werk te doen. Zo kreeg – door de unieke samenloop van een aantal grote maatschappelijke gebeurtenissen zoals de coronacrisis – niet elke burger of ondernemer binnen de juiste termijn een reactie op een bezwaarschrift. De genomen

maatregelen herstellen dit proces. Tijdens deze achterstand zijn geprioriteerde werkzaamheden steeds onverminderd uitgevoerd, bijvoorbeeld werkzaamheden voor de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT).

Op niveau brengen

Omdat er sprake is van een te krappe arbeidsmarkt en het ook in de toekomst tijd kost het tijd om medewerkers op te leiden voor (specialistische) inningswerkzaamheden blijft er een door- en uitstroom van medewerkers bij de Belastingdienst die zal moeten worden opgevangen.

■ *Bron: nieuwsbericht ministerie van Financiën, 24 oktober 2024.*

Internetconsultatie wetsvoorstel rapportageverplichting crypto-aanbieders

Van 24 oktober tot 21 november was het mogelijk om te reageren op het wetsvoorstel waarmee aanbieders van cryptodiensten per 1 januari 2026 verplicht worden om de gegevens van hun gebruikers te verzamelen, controleren en delen met de Belastingdienst.

Het doel van het wetsvoorstel is om meer transparantie te creëren over het bezit van crypto's, waardoor belastingontwijking- en ontduiking kan worden

voorkomen. Voor bezitters van crypto's verandert er door de maatregelen uit dit wetsvoorstel niets. Zij moeten namelijk al aangifte doen over het saldo van hun crypto's.

DAC8

Met de Europese richtlijn (DAC8) worden aanbieders van cryptodiensten in de EU verplicht om gegevens over hun gebruikers te verzamelen, controleren en rapporteren aan de belastingdienst van

desbetreffend land. De belastingdiensten van de EU-lidstaten wisselen onderling de gegevens uit over de inwoners van de andere lidstaten. Door deze uitwisseling van gegevens worden de administratieve lasten voor aanbieders beperkt, omdat zij alleen in de EU-lidstaat hoeven te rapporteren waar zij zijn geregistreerd. Zonder deze DAC8-richtlijn zouden aanbieders door elke lidstaat om informatie gevraagd kunnen worden.

■ *Bron: nieuwsbericht ministerie van Financiën, 24 oktober 2024.*

A photograph showing several people in business attire sitting around a table, looking at documents and charts. One person in the foreground is holding a pen over a document.

**VRAGEN OVER
ONZE INCOMPANY
MOGELIJKHEDEN?**

Joris Hulshof
helpt je graag verder

j.hulshof@sdu.nl
06 10 10 64 36

VERDIEPINGSCURSUS | BAARN

DGA-ADVISING

Optimaliseer jouw dga-advies

Zet de volgende stap in je rol als trusted advisor van de dga. Door ervaringen uit te wisselen met vakgenoten tijdens deze 5-daagse Verdiepingscursus DGA-advising én de uitgebreide toelichting op alle adviesthema's door vier experts kan je straks nog optimaler de dga adviseren! Tijdens deze cursus stippen we kort de basis aan, waarna we ons vooral verdiepen.

De adviesthema's

- Optimale houdsterstructuur
- Aanmerkelijk belang
- Gebruikelijk loon & sociale verzekeringsplicht
- Lenen van en aan de bv
- Vermogensstructurering
- Huwelijk & echtscheiding
- Pensioen
- Bedrijfsoverdracht

Prijs

€ 2.450,- excl. btw

Data

Dinsdag 4, 11, 20, 25 maart en 3 april 2025

Accreditatie

RB: 20 PE-punten fiscaal | KNB: 20 PE-punten

FFP: 6 K&A punten | NBA: Eigen inbreng

NOB: Eigen inbreng

Docenten

mr. dr. Chris Dijkstra

prof. dr. mr. Edwin Heithuis

mr. Frits van der Kamp

drs. Jeroen Knol

LICENTACADEMY.NL/DGA-ADVISING

Licent Academy

Sdu

Nieuwe meetmethode brengt armoede scherper in beeld

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) hebben een nieuwe methode ontwikkeld om armoede in Nederland te meten. In die nieuwe methode worden de werkelijke kosten die mensen hebben aan wonen en energie meegenomen in plaats van gemiddelden. Daarnaast is

gekeken of huishoudens een financiële buffer hebben. Volgens deze nieuwe methode leefden in 2023 540 duizend mensen in Nederland onder de armoedegrens. Dat is 3,1 procent van de bevolking. Hoewel het aantal armen in 2023 lager was dan in de jaren ervoor, nam de ernst van de armoede toe. Als onderdeel hiervan is ook nader onderzoek gedaan naar vermogen. In de

nieuwe armoedemethode telt iemand als arm indien zowel het inkomen als het vermogen onder de armoedegrens liggen. Het onderzoeksrapport 'Het betrekken van vermogen in de armoedebepaling van het CBS gaat uitgebreider in op de keuzes die gemaakt zijn rondom vermogen.

■ Bron: nieuwsbericht SCP, 17 oktober 2024.

Belastingrente van 8% in strijd met evenredigheidsbeginsel

Rechtbank Groningen heeft op 7 november 2024 uitspraak gedaan in een zaak over de belastingrente die is berekend op een aanslag vennootschapsbelasting. De belastingrente die werd berekend op de aanslag was jaren 8%. De rechtbank heeft geoordeeld dat die rente in strijd is met het evenredigheidsbeginsel en dat deze moet worden berekend naar het tarief van 4%. Dat is het tarief dat in die jaren van toepassing was op de andere belastingmiddelen, zoals de inkomstenbelasting.

Exceptieve toetsing

Tot aan de coronacrisis was het percentage belastingrente opgenomen in de wet. Daarna is het percentage van de belastingrente over gebracht naar het Besluit belasting- en invorderingsrente. Een dergelijk besluit kan wél worden getoetst aan de

algemene rechtsbeginselen, waaronder het evenredigheidsbeginsel. Dit heet 'exceptieve toetsing'.

Uitspraak

Rechtbank Groningen heeft geoordeeld dat de regelgever het tarief van de belastingrente in de vennootschapsbelasting in redelijkheid niet kon koppelen aan de wettelijke rente voor handelstransacties (met de ondergrens van 8%). Die rente is namelijk bedoeld voor handelsvorderingen. De rechtbank oordeelt dat een nog niet geformaliseerde belastingschuld geen handelsvordering is. Bovendien geeft de rechtbank in de uitspraak ook aan moeite te hebben met te achterhalen welk doel de besluit/wetgever met dit hoge tarief precies voor ogen heeft gehad.

■ Bron: ECLI:NL:RBNNE:2024:4361

Mees Vergouwen wint Mitchell B. Carroll Prize voor proefschrift

Universitair docent belastingrecht Mees Vergouwen van de Rijksuniversiteit Leiden heeft op 28 oktober de Mitchell B. Carroll prijs van de International Fiscal Association (IFA) ontvangen. De fiscalist won de prijs met zijn proefschrift over 'botsende belastingregels'.

Vergouwen nam de prijs tijdens het IFA congres 2024 in Kaapstad in ontvangst. Deze prestigieuze prijs wordt jaarlijks uitgereikt door de internationale jury van de IFA om wetenschappelijk onderzoek naar internationale fiscale vraagstukken aan te moedigen. Aan de prijs is een geldbedrag van € 5000 verbonden.

Vergouwen is de derde Nederlander die de prijs sinds 1948 wist te winnen, Irene Burgers (1992) en Gijs Fibbe (2009) gingen hem voor. Eerder kreeg hij voor zijn proefschrift ook al de dissertatieprijs van De Vereniging voor Belastingwetenschap.

■ Bron: nieuwsbericht Rijksuniversiteit Leiden, 1 november 2024.

Stevensprijs 2025

Op 7 februari 2025 wordt in het Depot Boijmans Van Beuningen de Stevensprijs uitgereikt aan een jonge auteur die complexe fiscale materie op eenvoudige wijze weet te verwoorden. Ditmaal zijn Rhys Bane, Jeroen Goudsmit en Mees Vergouwen genomineerd.

Tijdens de uitreiking is er een attractief programma. Zo gaan we in gesprek met de genomineerden en deelt Jur Deitmers zijn indrukwekkende reis naar herstel van een ernstige hersenontsteking. Daarnaast is er volop de gelegenheid om bij te praten met vakgenoten, onder het genot van een hapje en een drankje. Het evenement is gratis toegankelijk voor een ieder werkzaam in de fiscaliteit.

Aanmelden kan via de website:
www.wolterskluwer.com/nl-nl/events/stevensprijs

Belastingplan 2025: het verleden wordt deels teruggedraaid

Het kabinet Schoof heeft op Prinsjesdag zijn eerste belastingplannen aan de Tweede Kamer aangeboden. Wat opvalt is dat is dat dit kabinet zes belastingwijzigingen van vorige kabinetten terugdraait, waaronder de aanpassingen aan de 30%-regeling en de regeling geven uit de vennootschap. Klap op de vuurpijl is dat de per 1 januari 2025 in werking tredende wet afschaffen vrijstelling dividendbelasting bij aandeleninkoop door beursfondsen weer van tafel wordt geveegd. In het wetscommentaar roept het RB dan ook op tot een stabiel belastingklimaat omdat dat leidt tot een stabiel ondernemersklimaat.

C. van Houten
CFP®RB, **A. Knol**
CFP®RB, **mr. D.**
Roemeling RB,
M. van den Dries
RB, drs. L. van der
Giesen RB en
mr. R. van Zon RB
Medewerkers van
Bureau
Vaktechniek.

In dit artikel beperken we ons tot de belangrijkste wijzigingen voor ondernemers en particulieren. Daarnaast gaan wij in dit artikel ook niet in op de wijzigingen die zien op Bedrijfsopvolging, omdat deze wijzigingen worden behandeld in een apart artikel van het Register. Daarmee is dit artikel geen uitputtend overzicht van alle wijzigingen. Daarvoor verwijzen wij naar de parlementaire stukken, RB Praktijkwijzers en de RB Prinsjesdagspecial. Wat het RB vindt van het pakket Belastingplannen 2025 kunt u nalezen in de wetscommentaren van het RB. Dit artikel is bijgewerkt naar de stand van het wetgevende proces op 23 oktober 2024.

Tarieven inkomstenbelasting 2025

In 2020 gingen we in box 1 feitelijk van drie naar twee schijven. Vanaf 2025 wordt voorgesteld het basistarief van box 1 weer te splitsen in twee tarieven, te weten 35,82% (17,92% voor belastingplichtigen ouder dan de AOW-leeftijd) tot een inkomen van € 38.441 en 37,48% bij een inkomen tussen € 38.441 en € 76.817. Vanaf een inkomen van € 76.817 blijft het voorgestelde tarief 49,5%. Volgens de sleuteltabel 2025 komen de grondslagverminderende aftrekposten in aftrek tegen het tarief van 37,48%. Het toptarief in box 2 daalt van 33% naar 31%. De schijfgrens van het ongewijzigde lage box 2 tarief van 24,5% wordt vanaf 2025 jaarlijks geïndexeerd en bedraagt in 2025 € 67.804. Het voorgestelde tarief van box 3 blijft 36%. In 2025 gaat de in het Belastingplan 2023 aangekondigde maatregel in dat de afbouw van de

algemene heffingskorting afhankelijk wordt van het verzamelinkomen in plaats van het inkomen in box 1. Aangekondigd is dat vanaf 2028 de minstverdienende partner, onder voorwaarden, weer recht krijgt op uitbetaling van de algemene heffingskorting.

Aftrekbare kosten niet zelfstandige werkruimte

Voor woningen die tot het ondernemingsvermogen behoren en als hoofdverblijf dienen voor de belastingplichtige en zijn eventuele gezin, wordt in de Wet IB 2001 opgenomen dat de kosten en lasten die verband houden met de werkruimte niet in aftrek van de winst komen voor zover die kosten en lasten ook niet aftrekbaar zouden zijn als de eigen woning privévermogen zou zijn. Het gaat hier met name om huurderslasten. Dergelijke huurderslasten omvatten bijvoorbeeld uitgaven voor de inrichting (meubilair, stoffering, behangen schilderwerk) en gas, water en licht. Er is sprake van codificatie van bestaande rechtspraak.¹

Vereenvoudigde rechtstreekse zusterfusie

Bij een vereenvoudigde rechtstreekse zusterfusie worden geen nieuwe aandelen uitgegeven door de verkrijgende vennootschap. Fiscaal kan dan géén gebruik worden gemaakt van de doorschuifregeling van artikel 4.41, lid 3, Wet IB 2001 (DSR) aangezien voor deze DSR is vereist dat aandelen worden uitgegeven.

Om deze discrepantie op te lossen, worden per 1 januari 2025 maatregelen voorgesteld die ervoor zorgen dat vereenvoudigde rechtstreekse zusterfusies ook fiscaal zonder problemen kunnen plaatsvinden. Voor aanmerkelijkbelanghouders wordt geregeld dat het fictieve vervreemdingsvoordeel bij een zusterfusie op verzoek niet in aanmerking wordt genomen, en dat de verkrijgingsprijs van de aandelen in de verdwijnende vennootschap wordt opgeteld bij die van de verkrijgende vennootschap.

Voor de vennootschapsbelasting wordt dit via de schakelbepaling van artikel 8 Wet Vpb 1969 geregeld aangezien hierin wordt verwezen naar artikel 3.57 Wet IB 2001. Thans bestaat voor deze situatie reeds een goedkeuring in het Besluit deelnemingsvrijstelling.² Volgens die goedkeuring wordt het bedrag dat de belastingplichtige voor de aandelen in de verdwijnende vennootschap heeft opgeofferd, doorgeschoven naar de aandelen in de verkrijgende vennootschap. Deze regeling wordt in het wetsvoorstel echter minder ruim om te voorkomen dat belasting wordt ontgaan.³ In de voorgestelde wetswijziging wordt daarom het opgeofferde bedrag voor de deelneming in de verkrijgende vennootschap slechts vermeerderd met maximaal het opgeofferde bedrag voor de deelneming in de verdwijnende vennootschap.

Excessief lenen bij de eigen bv

Wanneer twee aanmerkelijkbelanghouders samen participeren in een personenvennootschap, zoals een maatschap, vof of cv, en hun gezamenlijke bv een lening verstrekt aan die vof, kan er sprake zijn van een dubbelrekening voor de Wet Excessief Lenen. Deze dubbelrekening kan ontstaan door het ruime schuldenbegrip in de Wet Excessief Lenen en doordat de gezamenlijke bv civielrechtelijk een vorderingsrecht heeft op zowel de personenvennootschap als op de deelnemers in deze personenvennootschap.

Het Kabinet komt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023 met maatregelen om deze dubbelrekening voor de Wet Excessief Lenen te voorkomen. Voor meer uitleg over deze ingewikkelde regels verwijzen we graag naar de RB Praktijkwijzer over dit onderwerp en de Memorie van Toelichting bij het Belastingplan 2025.⁴

Vrijstelling in box 3 herstel van aardbevings schade

Er komt een vrijstelling voor vermogensrechten die betrekking hebben op aanspraken op bepaalde herstel- of versterkingsmaatregelen. De voorgestelde maatregel zorgt ervoor dat gedupeerde burgers in het aardbevingsgebied deze vermogensrechten niet hoeven op te geven in box 3. Aangezien deze vermogensrechten geen rendement opleveren en de betrokken belastingplichtigen op basis van de arresten van de Hoge Raad van 6 juni 2024⁵ een beroep kunnen doen op belastingheffing over het werkelijke rendement uit hun gehele vermogen, zouden zij zonder de voorgestelde vrijstelling evenmin belasting zijn verschuldigd. Dat geeft alleen wel gedoe. Zij zouden

dan namelijk verplicht zijn om eerst de vermogensrechten wel in box 3 op te geven. Vervolgens zouden zij daarover een aanslag inkomstenbelasting ontvangen waarin over het vermogensrecht een forfaitair rendement van 5,88% (2025) is berekend, waarover vervolgens box 3-heffing verschuldigd is om vervolgens aan de Belastingdienst aannemelijk te moeten maken dat zij uit deze vermogensrechten geen rendement hebben behaald. De voorgestelde vrijstelling voorkomt deze administratieve last voor deze burgers.

Giftenaftrek

Het kabinet stelt voor om de giftenaftrek in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en de regeling geven uit de vennootschap per 1 januari 2025 af te schaffen. Volgens het kabinet zijn deze regelingen overbodig en maken ze

Het kabinet kiest ervoor om het fiscale stelsel te vereenvoudigen door de giftenaftrek en de regeling geven in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 af te schaffen.

het belastingstelsel onnodig ingewikkeld. Bedrijven kunnen nog steeds goede doelen ondersteunen via sponsoring of Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, wat als zakelijke kosten aftrekbaar blijft. Giften die de vennootschap doet vanuit aandeelhoudersmotieven worden niet aftrekbaar in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Deze giften moeten worden gezien als uitdelingen, welke belast zijn voor de dividendbelasting. Bij een aanmerkelijkbelanghouder vormt deze uitdeling inkomen uit aanmerkelijk belang (box 2). Daarnaast leidt de pas ingevoerde regeling geven uit de vennootschap tot ongewenste fiscale constructies en oneigenlijk gebruik, wat het huidige kabinet onacceptabel vindt. De giftenaftrek in de inkomstenbelasting blijft voorlopig ongewijzigd, omdat deze volgens het kabinet op breed maatschappelijk draagvlak kan rekenen. Het kabinet kiest ervoor om het fiscale stelsel te vereenvoudigen door de giftenaftrek en de regeling geven in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 af te schaffen.

Aanpassingen Earningsstrippingmaatregel (ESM)

Met betrekking tot de ESM worden twee maatregelen voorgesteld; een verruiming en een beperking.

- Een verruiming: voor bepaalde ondernemingen worden de aftrekmogelijkheden verruimd, doordat het aftrekpercentage voor de renteaftrek wordt verhoogd van 20% naar 25% van de fiscale EBITDA.
- Een beperking: vanaf 1 januari 2025 geldt voor vastgoedvennootschappen een antifragmentatiemaatregel. Deze maatregel verhindert in bepaalde gevallen dat zij rente in aftrek kunnen brengen.

In de Nota naar aanleiding van het verslag⁵ wordt op diverse plaatsen gewezen op de suggestie van het RB om de drempel voor vastgoedlichamen niet helemaal af te schaffen maar deze te verlagen naar bijvoorbeeld € 100.000. Het lijkt erop dat de Tweede Kamer de antifragmentatiemaatregel niet aan wil nemen en dat ter compensatie het aftrekpercentage niet naar 25% wordt verhoogd maar naar 24,5%.

Knelpunt kwijtscheldingswinstvrijstelling

Het kabinet stelt voor om de kwijtscheldingswinstvrijstelling in de vennootschapsbelasting aan te passen om conflicten met de in 2022 gewijzigde verliesverrekeningsregels te voorkomen. Door de wijzigingen in de

verliesverrekeningsregels is verliesverrekening echter niet altijd mogelijk voor het volledige bedrag van de kwijtscheldingswinst, immers bij winsten boven € 1 miljoen is slechts 50% verrekenbaar. Het knelpunt doet zich voor bij verlieslijdende bedrijven wanneer zowel de te verrekenen verliezen als de belastbare winst in het jaar van kwijtschelding boven de € 1 miljoen uitkomen. Ondanks de vrijstelling kan er dan toch vennootschapsbelasting verschuldigd zijn over een deel van de kwijtscheldingswinst. Om dit obstakel weg te nemen, stelt het kabinet voor om per 1 januari 2025 de kwijtscheldingswinstvrijstelling aan te passen. In situaties waarin de verrekenbare verliezen boven de € 1 miljoen uitkomen, wordt de kwijtscheldingswinst volledig vrijgesteld voor zover deze de verliezen van dat jaar overstijgt. Tegelijkertijd worden de verrekenbare verliezen uit eerdere jaren verminderd met het bedrag van de vrijgestelde kwijtscheldingswinst.

Objectvrijstelling en hybridemismatches

De objectvrijstelling voor buitenlandse ondernemingswinsten is naar aanleiding van de implementatie van de Anti-Tax Avoidance Directive 2 (ATAD2) aangepast. Dit was bedoeld om hybridemismatches te voorkomen. Een hybridemismatch ontstaat wanneer verschillende landen de fiscale positie anders interpreteren, wat kan leiden tot een heffingsvacuüm of dubbele belastingheffing. Dit soort situaties moeten in internationale context worden vermeden. In de praktijk leidt deze aanpassing echter soms tot dubbele belasting, namelijk wanneer de winst van een vaste inrichting al in het andere land wordt belast en Nederland alsnog belasting heft. Als er in deze gevallen geen objectvrijstelling wordt verleend, ontstaat er een dubbele heffing, wat strijdig is met het doel van ATAD2. ATAD2 is namelijk gericht op het neutraliseren van mismatches en niet op creëren van dubbele belastingdruk. Daarom wordt voorgesteld de objectvrijstelling te wijzigen. Voortaan zal de vrijstelling ook gelden voor vaste inrichtingen die door het andere land niet als zodanig worden erkend, mits de winst in dat land daadwerkelijk wordt belast. Dit voorkomt dubbele belasting en brengt de wetgeving in lijn met de oorspronkelijke doelstellingen van ATAD2. Hierbij is niet voorzien in terugwerkende kracht.⁷

GAAR (General Anti-Abuse Rules)

Sinds 1 januari 2019 heeft Nederland de ATAD1-richtlijn geïmplementeerd. Een van de vereisten van ATAD1 is dat alle EU-lidstaten een algemene antimisbruikbepaling (GAAR) invoeren om belastingontwijking tegen te gaan. Nederland heeft ervoor gekozen om de GAAR niet apart in de wet op te nemen, omdat het leerstuk van *fraus legis*, dat al voor de Nederlandse wetgeving wordt toegepast, dezelfde werking heeft als de GAAR. *Fraus legis* voorkomt misbruik van belastingregels op een vergelijkbare manier. De Europese Commissie heeft Nederland echter gevraagd de GAAR formeel vast te leggen in de vennootschapsbelastingwetgeving. De

voorgestelde maatregel voldoet aan deze eis, zonder enige inhoudelijke wijzigingen aan te brengen in de toepassing van *fraus legis*. Het betreft dus een formele verankering in de wet, die geen invloed heeft op de werking van *fraus legis* zelf en evenmin op andere belastingwetten.

Deze bepaling wordt toegepast wanneer een constructie of reeks van constructies wordt opgezet met als (een van de) hoofddoelen het verkrijgen van een belastingvoordeel, terwijl daarmee het doel van de belastingwetgeving wordt ondergraven. Dit staat bekend als de Principle Purpose Test. In zulke gevallen kan de constructie voor de vennootschapsbelasting worden genegeerd.

Aanpassen liquidatieverliesregeling

Er worden twee aanpassingen voorgesteld in de liquidatieverliesregeling van artikel 13d Wet Vpb 1969 te weten:

- Wijziging van de berekening van het opgeofferde bedrag voor een deelneming;
- Aanpassing van de tussenhoudsterbepaling.

Het kabinet stelt voor om bij de bepaling van het liquidatieverlies beter rekening te houden met eerder teruggenomen afwaarderingen van vorderingen, en om oneigenlijk gebruik van de tussenhoudsterbepaling te voorkomen.

In bepaalde gevallen wordt een eerder afgewaardeerde vordering op een verbonden lichaam teruggenomen.

Het kabinet stelt voor om bij de bepaling van het liquidatieverlies beter rekening te houden met eerder teruggenomen afwaarderingen van vorderingen, en om oneigenlijk gebruik van de tussenhoudsterbepaling te voorkomen.

Onder de huidige regelgeving kan een belaste terugname van de afwaardering niet worden toegevoegd aan het opgeofferde bedrag. Volgens de nieuwe regels zal deze belaste terugname wel aan het opgeofferde bedrag kunnen worden toegevoegd. Als wel een opwaarderingreserve is gevormd, kan het opgeofferde bedrag alleen worden verhoogd indien en voor zover deze reserve later aan de winst wordt toegevoegd.

De tweede wijziging betreft een situatie waar sprake is van een liquidatie van een tussenhoudstermaatschappij, waarbij de liquidatie-uitkering bestaat uit de verkoopopbrengst van de deelneming. Dit leidt ertoe dat een verlies bij de verkoop van een deelneming, dat niet aftrekbaar is, wordt omgezet in een aftrekbaar liquida-

tieverlies van de tussenhoudstermaatschappij. In de nieuw voorgestelde regeling is bepaald dat een liquidatieverlies bij de liquidatie van een tussenhoudstermaatschappij alleen aftrekbaar is voor zover dit verlies de waardedaling van de deelnemingen die door de tussenhoudstermaatschappij werden gehouden, overstijgt.

Inhoudingsvrijstelling dividendbelasting

De facultatieve inhoudingsvrijstelling voor dividenduitkeringen in deelnemingssituaties en in situaties waarin de inhoudingsplichtige en aandeelhouder deel uitmaken van dezelfde fiscale eenheid, wordt vervangen door een verplichte inhoudingsvrijstelling. Dit betekent dat de inhoudingsplichtige in deze gevallen verplicht is om bij dividenduitkeringen de inhoudingsvrijstelling toe te passen. Hierdoor ontvangt de aandeelhouder het dividend zonder dat dividendbelasting wordt ingehouden. Nu dient de inhoudingsplichtige eerst nog bezwaar te maken indien hij de vrijstelling ten onrechte niet toepast. Pas na gegrondbevinding van het bezwaar kan hij de ingehouden dividendbelasting alsnog uitkeren aan de aandeelhouder. Door de aanpassing is de aandeel-

houder niet langer afhankelijk van de keuze van de inhoudingsplichtige voor het al dan niet toepassen van de inhoudingsvrijstelling.

Loonbelasting

De eindheffing bij doorlopend afwisselend gebruik van de bestelauto gaat volgens het Belastingplan 2025 van € 300 per jaar naar € 438 per jaar en zal vanaf 2026 jaarlijks worden geïndexeerd. De gerichte vrijstelling in de werkkostenregeling voor ov-abonnementen wordt verduidelijkt en het onderscheid tussen Nederlands en buitenlands openbaar vervoer komt te vervallen. De in 2024 ingegane gewijzigde 30%-regeling waardoor de maximale onbelaste vergoeding na 20 maanden steeds met 10% zou worden afgebouwd, komt te vervallen en daarvoor in de plaats komt een constant forfait van maximaal 27%. Voor de jaren 2025 en 2026 geldt voor alle ingekomen werknemers een forfait van 30%. Verder wordt de salarishnorm verhoogd van € 46.107 naar € 50.436 (prijzen 2024) en voor ingekomen werknemers jonger dan 30 jaar met een mastergraad van € 35.048 naar € 38.338 (prijzen 2024). Voor ingekomen werknemers die vóór 2024 de 30%-regeling hebben toegepast blijft tot het einde van de

looptijd een percentage van 30% gelden en de oude (geïndexeerde) salarissenormen.

Omzetbelasting

Met ingang van 1 januari 2026 wordt een herzieningsregeling voor investeringsdiensten ingevoerd. Een investeringsdienst is een dienst aan een of meer onroerende zaken die deze meerjarig dient, inclusief materialen, installaties, machines en werktuigen die, na installatie of montage, als onroerend kwalificeren. Er geldt een drempelbedrag van € 30.000 exclusief omzetbelasting per investeringsdienst. De nieuwe herzieningsregeling is van toepassing op investeringsdiensten die op of na 1 januari 2026 in gebruik zijn genomen.

Voor diverse leveringen en diensten wordt met ingang van 1 januari 2026 het verlaagde tarief in de omzetbelasting afgeschaft. Het betreft de posten voor kunst, boeken, het uitlenen van boeken, het geven van gelegenheid tot sportbeoefening en baden, het verstrekken van logies voor kort verblijf, het verstrekken van toegang tot musea, podiumkunsten, toegang tot sportwedstrijden en dergelijke en het digitaal leveren of uitlenen van boeken. Dit betekent dat voor deze leveringen en diensten het algemene btw-tarief van 21% gaat gelden. Per post kan er sprake zijn van uitzonderingen op de toepassing van het algemene btw-tarief. Er geldt overgangsrecht. Voor de bepaling van het van toepassing zijnde tarief geldt het moment waarop de levering of de dienst wordt verricht en niet het tijdstip van een eventuele vooruitbetaling. Wordt een theatervoorstelling dus vooruitbetaald op 24 augustus 2025 maar vindt de voorstelling plaats op 2 januari 2026, dan is het tarief van 21% van toepassing.

Overdrachtsbelasting

Aangekondigd is dat het tarief voor woningen die geen hoofdverblijf zijn per 1 januari 2026 naar 8% gaat. Woningen die wel hoofdverblijf zijn, blijven vallen onder het tarief van 2% of de startersvrijstelling. Het tarief voor overige onroerende zaken blijft 10,4%. Een sleutelovereenkomst is vanaf 2025 geen verkrijging van economische eigendom meer en daardoor niet belast, mits er sprake is van samenhang met de verplichting tot levering, de juridische levering binnen zes maanden plaatsvindt en het een woning betreft die valt onder het 2%-tarief of startersvrijstelling. Daarnaast wordt de verkrijging van economische eigendom van een woning vanaf 2025 niet meer uitgesloten van het 2%-tarief of startersvrijstelling. De verkoop onder Voorwaarden (VoV)-vrijstelling die geldt voor terugkoop van verkochte woningen met een verkoopregulerend beding geldt vanaf 2025 ook voor aanhorigheden bij de woning en de verkrijging van economische eigendom.

Kansspelbelasting

Het tarief wordt in de plannen met ingang van 1 januari 2025 verhoogd van 30,5% naar 34,2% en naar 37,8% per 2026.

Pensioen, lijfrente en oudedagsverplichting

In de fiscale verzamelwet 2025 staan voor de oudedagsvoorzieningen zes technische wijzigingen. De eerste wijziging is dat ook de legataris voortaan wordt gezien als begunstigde bij de lijfrenterekeningen, het lijfrentebeleggingsrecht en bij de oudedagsverplichting. Er komt reparatiewetgeving om te voorkomen dat er boxsplitting plaatsvindt bij lijfrenten van voor 2001, als gevolg van arresten van de Hoge Raad van 2018.⁸

Bij afkoop van een lijfrente wordt alleen nog revisierente berekend over het belaste deel. Het wetsvoorstel past de wet aan op deze praktijk. Voor de netto-lijfrente wordt voorgesteld dat bij een onregelmatige handeling de fiscale gevolgen slechts gelden voor het gedeelte van de netto-lijfrente waarbij sprake is van een onregelmatige handeling. Verder komt er reparatiewetgeving om buitenlandse pensioenafspraken te kunnen belasten. En tot slot wordt een extra navorderingsmoment gecreëerd, zodat een niet-reguliere afwikkeling van een pensioen in eigen beheer, oudedagsverplichting of loonstamrecht alsnog wordt belast.

Bedrijfsopvolgingsregeling en doorschuifregeling

Aan dit onderwerp gaat Het Register in een apart artikel aandacht besteden. Voor meer informatie over dit onderwerp verwijzen we nu al naar de RB Praktijkwijzer over dit onderwerp op het ledengedeelte van de website van het RB.

Teruggave bpm-bestelauto's voor gehandicapten

Het voorstel maakt het mogelijk om bpm bij inschrijving te verrekenen met de teruggaaf voor bestelauto's voor gehandicapten. Dit voorkomt dat gehandicapten eerst bpm moeten voorfinancieren. De uitzondering in het Belastingplan 2023 voor bestelauto's voor gehandicaptenvervoer bleek lastig uitvoerbaar voor importeurs en dealers. Vanaf 1 januari 2025 wordt de teruggaafregeling versoepeld om voorfinanciering door gehandicapten te voorkomen.

Noten

- 1 HR 4 januari 1995, ECLI:NL:HR:1995:AA3046, r.o. 3.3 en Hof Arnhem-Leeuwarden 29 november 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:9544, r.o. 4.10.
2. Zie onderdeel 13.2 van het besluit van 19 september 2024, nr. 2024-20865, Staatscourant 2024, 29714.
3. Kamerstukken II 2024/25, 36 603, nr. 3, p. 38-39.
4. Kamerstukken II 2024/25, 36 602, nr. 3, p. 17-18 en 150-154.
5. HR 6 juni 2024, ECLI:NL:HR:2024:705.
6. Kamerstukken II 2024/25, 36 602, nr. 26, p. 90 en 92.
7. Zie artikel XIX, lid 1, onderdeel b, van de Wet Overige Fiscale Maatregelen 2025.
8. HR 13 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1199, en HR 13 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1200.

De bancaire lijfrente bij overlijden

Bancaire lijfrentes maken inmiddels een vast onderdeel uit van vermogen van veel van onze cliënten. Een prettig kenmerk van de bancaire lijfrente is dat hij niet afhankelijk is van het leven. Bij overlijden blijft het saldo behouden voor de erfgenamen. Dit saldo gaat krachtens erfrecht over op de rechtsopvolgers van erf-later. In dit artikel ga ik in op enige opvallende fiscale aspecten van de bancaire lijfrente bij het overlijden van de eigenaar van de bankrekening.

Drs.

B. Kortenbach RB

Bas Kortenbach is fiscaal econoom.

Als zelfstandig gevestigd belastingadviseur specialiseert Bas zich in ondernemersvraagstukken en pensioenvraagstukken voor dga's en ondernemers. Hij is daarnaast lid van de commissie Toekomstvoorzieningen van het RB.

Volgens artikel 1.7, lid 1, onderdeel b, Wet IB 2001 is een bancaire lijfrente een aanspraak op een tegoed op een lijfrenterekening of de waarde van een lijfrentebeleggingsrecht, welke aanspraak niet kan worden afgekocht, vervreemd, prijsgegeven of tot voorwerp van zekerheid kan dienen. De overige fiscale regels voor bancaire lijfrentes zijn geconcentreerd in artikel 3.126a Wet IB 2001 en artikel 32, lid 1, onderdeel 5, en lid 4, SW.

De bancaire lijfrente is dus fiscaal gezien een lijfrente. Privaatrechtelijk echter, kan een lijfrente uitsluitend een verzekering zijn. Artikel 7:990 BW definieert de lijfrente als het recht op een periodieke uitkering in geld afhankelijk van het leven van één of meer personen. Naar zijn aard is een bancaire lijfrente niet afhankelijk van het leven. Daarmee voldoet het product dus niet aan die definitie uit het BW. Ook het huwelijksvermogensrecht en het erfrecht kennen geen eigen definitie van een bancaire lijfrente. Een bancaire lijfrente is eigenlijk niets anders dan een bankrekening met bijzondere voorwaarden (die hem een fiscaal gezien een lijfrente maken).

Fiscale aspecten in de basis

Fiscaal betreft het inkomsten- en erfbelasting.

Inkomstenbelasting

Artikel 3.126a Wet IB 2001 bepaalt kort gezegd voor de inkomstenbelasting dat de omkeerregel van toepassing is op de bancaire lijfrente. De inleg in de bancaire lijfrente is onder voorwaarden¹ aftrekbaar voor de inkomstenbelasting, de uitkeringen zijn in principe belast. Dit mechanisme van de omkeerregel werkt over het overlijden heen. De inkomstenbelastingclaim kan dus overgaan op een andere belastingplichtige.

Erfbelasting

De waarde van een (bancaire) lijfrente is volgens artikel 32, lid 2, SW bij de verkrijger vrijgesteld voor de erfbelas-

ting. De vraag rijst wat precies wordt bedoeld met 'de waarde' van een lijfrente in relatie tot de bancaire lijfrente. Voor de verzekerde lijfrente bestaat een waarderingsvoorschrift in de SW.² Voor een bancaire lijfrente bestaat een dergelijk waarderingsvoorschrift niet. Het simpelweg aansluiten bij het saldo op de bancaire lijfrenterekening lijkt mij geen recht doen aan de mogelijkheid dat de rechthebbende niet lang genoeg zal leven om de gehele uitkering (en daarmee het volledige tegoed) te kunnen genieten. Daarnaast lijkt evident³ dat rekening gehouden moet worden met een latentie voor de over de lijfrente-uitkeringen verschuldigde inkomstenbelasting. Is de verkrijger de partner van de erflater, dan moet op grond van dat artikel 50% van de waarde van de lijfrente in mindering komen op de partnervrijstelling (tot een minimumvrijstelling van € 205.420). Voor de definitie van een lijfrente verwijst artikel 32, lid 4, SW eenvoudigweg naar de inkomstenbelasting. Met andere woorden: als een kwalificerende lijfrente voor de inkomstenbelasting wordt verkregen, is de waarde van die verkrijging vrijgesteld van erfbelasting.

Overlijden tijdens de opbouwfase

In beginsel kan een bancaire lijfrente bij overlijden voor de inkomsten- en erfbelasting fiscaal neutraal (dus zonder acute belastingheffing) overgaan op een ander persoon. Daarbij worden wettelijk twee situaties onderscheiden. Namelijk overlijden voordat de uitkeringen zijn ingegaan en overlijden nadat de uitkeringen zijn ingegaan. Artikel 3.126a, lid 4, onderdeel b, Wet IB 2001 bevat de voorwaarden die gelden bij overlijden van de gerechtigde in het geval het overlijden plaatsvindt gedurende de opbouwfase van de bancaire lijfrente. De opbouwfase van de lijfrente is de periode die voorafgaat aan de uitkeringsfase. De uitkeringsfase start op het moment dat de uitkeringen met de uitvoerder van de bancaire lijfrente zijn overeengekomen. De voor-

waarden voor een fiscaal neutrale overgang tijdens de opbouwfase zijn:

- de termijnen van lijfrente gaan direct in en worden uitgekeerd aan een natuurlijk persoon;
- als de rechthebbende niet de partner of de gewezen partner van de erflater is, maar wel een bloed- of aanverwant in de rechte lijn of in de tweede of derde graad van de zijlijn die ouder is dan 30 jaar, lopen de uitkeringen minimaal 20 jaar, te verminderen met het aantal jaren dat de rechthebbende ouder is dan de AOW-leeftijd. (Dus als de rechthebbende bijvoorbeeld 3 jaar AOW geniet, is de minimale uitkeringstermijn 17 jaar);
- als de rechthebbende niet de partner of de gewezen partner van de erflater is, maar wel een bloed- of aanverwant in de rechte lijn of in de tweede of derde graad van de zijlijn die jonger is dan 30 jaar, lopen de uitkeringen hetzij minimaal 5 jaar en eindigen op 30-jarige leeftijd, hetzij minimaal 20 jaar. (Dus als de rechthebbende bijvoorbeeld 24 jaar oud is, is de looptijd naar keuze 6 jaar óf minimaal 20 jaar. Is de rechthebbende 26 jaar, dan is de minimale looptijd 20 jaar);
- als de rechthebbende een ander is dan de hiervoor genoemde personen bedraagt de minimale looptijd 5 jaar waarbij de looptijd ingekort mag worden voor personen die meer dan 15 jaar de AOW-leeftijd zijn gepasseerd.

De bancaire lijfrente is dus fiscaal gezien een lijfrente. Privaatrechtelijk echter, kan een lijfrente uitsluitend een verzekering zijn.

Opvallend is dat er geen maximale uitkeringstermijnen worden genoemd in de wet. Ook is opvallend dat niet is vereist dat de rechthebbende in het testament van de erflater als erfgenaam is benoemd. Wel moet de verkrijger een natuurlijke persoon zijn. Een rechtspersoon als verkrijger is fiscaal gezien niet mogelijk voor een fiscaal neutrale overgang bij overlijden van de rechthebbende gedurende de opbouwfase.

Nu de waarde van de bancaire lijfrente is vrijgesteld voor de erfbelasting, volgt uit het voorgaande dat bij een eenvoudig legaat een natuurlijk persoon dus kan volstaan om een bancaire lijfrente krachtens erfrecht, vrijgesteld voor de erfbelasting over te laten gaan bij overlijden. Bij een vruchtgebruik testament waarbij de

langstlevende het vruchtgebruik is toegekend, komen de uitkeringen uit de lijfrente aan de vruchtgebruiker toe. Het bloot eigendom gaat echter naar de erfgenamen waar het een onduidelijke juridische en fiscale positie inneemt. De vruchtgebruiker zal een lijfrente uitkeringsproduct aan moeten kopen, met het onderliggende blote eigendom voor de bloot eigenaar. Mij is geen uitvoerder bekend die dat kan/wil uitvoeren. Bij het overlijden van de vruchtgebruiker groeit vervolgens het

Naar ik aanneem bestaat geen bezwaar tegen het zodanig redigeren van het testament dat iedere verkrijger een kleine bancaire lijfrente verkrijgt (dus met een maximaal tegoed van € 5.364 (2024)) die vrij van 20% revisierente kan worden afgekocht.

bloot eigendom aan tot volledige eigendom en verkrijgt de bloot eigenaar de resterende uitkeringen. Deze specifieke verkrijging van de resterende uitkeringen is fiscaal niet geregeld in de inkomstenbelasting. Als de aangroei voldoet aan de bestaande fiscale voorwaarden voor een fiscaal neutrale verkrijging (zie hierna onder Overlijden tijdens de uitkeringsfase), dan kan die aangroei wellicht fiscaal neutraal gerealiseerd worden en blijft het lijfrenteregime overeind (voor zowel de inkomstenbelasting als de successiewet). De bloot eigenaar moet dan dus wel erfgenaam zijn van de vruchtgebruiker. Evengoed valt in te denken dat de aangroei niet voldoet aan de fiscale voorwaarden voor de bancaire lijfrente en het lijfrenteregime dus vervalt (met hoogstwaarschijnlijk in de inkomstenbelasting een negatieve uitgave voor inkomensvoorziening als gevolg). Op basis van goedkeurend beleid is het in zulke gevallen mogelijk dat partijen overeenkomen dat bij het eerste overlijden de vruchtgebruiker de volledige eigendom verkrijgt van de bancaire lijfrente.⁴

De lijfrente-uitkeringen vormen belastbaar inkomen uit periodieke uitkeringen in box 1 bij de verkrijger.⁵ Dat schept risico's, vooral gelet op inkomensafhankelijke regelingen zoals toeslagen en WLZ-bijdragen. Het schept echter ook kansen. Daarbij valt te denken aan verkrijgers voor wie een lagere effectieve belastingdruk geldt over dergelijke inkomsten zoals bijvoorbeeld minderjarige verkrijgers of verkrijgers bij wie de uitkeringen niet in Nederland worden belast.

Interessant is nog dat op het moment dat de lijfrente-uitkering aangekocht dient te worden, zogenoemde kleine bancaire lijfrentes (maximaal tegoed € 5.364 (2024) op grond van artikel 3.126a, lid 5, Wet IB 2001 ineens mogen worden afgekocht zonder dat revisierente verschuldigd is. Naar ik aanneem geldt deze mogelijkheid ook voor degene die de lijfrente krachtens erfrecht (vrijgesteld) heeft verkregen. Immers ten tijde van de verkrijging betrof het een lijfrente die aan alle daaraan gestelde fiscale eisen voldeed.

Praktisch gezien zal bij het overlijden van een gerechtigde tot een bancaire lijfrente moeten worden uitgezocht wie rechthebbende is tot de aanspraak op lijfrente-uitkeringen. Die persoon dient vervolgens een lijfrente uitkeringsproduct aan te schaffen dat voldoet aan de in artikel 3.126a Wet IB 2001 gestelde voorwaarden. De termijn waarbinnen dat moet worden gedaan eindigt in principe op 31 december van het tweede kalenderjaar na de dag van overlijden.⁶ Het is mogelijk de bancaire lijfrente ter gelegenheid van het overlijden te splitsen in meerdere bancaire lijfrentes voor meerdere natuurlijke personen. Naar ik aanneem bestaat geen bezwaar tegen het zodanig redigeren van het testament dat iedere verkrijger een kleine bancaire lijfrente verkrijgt – dus met een maximaal tegoed van € 5.364 (2024) – die vrij van 20% revisierente kan worden afgekocht (wel met heffing van inkomstenbelasting in box 1).

Overlijden tijdens de uitkeringsfase

Wanneer de gerechtigde tot de lijfrente de uitkeringen heeft ingeregeld (meestal in een nieuw bancaire lijfrente-product, bij dezelfde of een andere uitvoerder) eindigt de opbouwfase en start de uitkeringsfase. Overlijdt de gerechtigde tijdens de uitkeringsfase dan gelden andere wettelijke voorwaarden dan bij overlijden tijdens de opbouwfase van de lijfrente. De voorwaarden bij overlijden in de uitkeringsfase zijn geregeld in artikel 3.126a, lid 6, Wet IB 2001. Kort gezegd moet de overeengekomen uitkeringsreeks rechtstreeks overgaan op de erfgenamen van de erflater om de overgang van de bancaire lijfrente fiscaal neutraal voor de inkomsten- en erfbelasting te laten plaatsvinden. Niet is vereist dat de verkrijger een natuurlijk persoon is. Er zijn verder geen minimale termijnen waaraan moet worden voldaan.

In deze situatie volstaat een eenvoudig legaat dus niet om de bancaire lijfrente fiscaal neutraal over te laten gaan bij overlijden, een legataris hoeft immers geen erfgenaam te zijn. Als de rechthebbende van de lijfrentetermijnen krachtens erfrecht niet tot erfgenaam is benoemd, heeft dat tot gevolg dat de lijfrente voor de Wet IB 2001 niet langer voldoet aan de lijfrentedefinitie van artikel 1.7 Wet IB 2001. Door het overlijden van erflater en het openvallen van het testament is de lijfrente fiscaal onzuiver geworden en treedt artikel 3.133,

Goed verdedigbaar is dat een verkrijging van een lijfrente vanwege de daaraan verbonden specifieke kenmerken en fiscale gevolgen wezenlijk anders is dan de verkrijging van een banksaldo.

lid 2, onderdeel b, Wet IB 2001 in werking. De belastingdienst beschouwt dit als een wijziging van de aanspraak door erflater waardoor de lijfrente niet langer aan de gestelde voorwaarden voldoet ('fictieve afkoop') en zal een aanslag inkomstenbelasting opleggen bij de erflater naar een negatieve uitgave voor inkomensvoorzieningen tegen de waarde van het tegoed op de sterfdag. Daarnaast zal 20% revisierente worden berekend op grond van artikel 30i lid 1, onderdeel b, AWR. Deze inkomstenbelasting en revisierente komen ten laste van de nalatenschap. In de praktijk zal dit ook van invloed zijn op de positie en het handelen van de uitvoerder van de bancaire lijfrente. Bij een niet reguliere afwikkeling zoals deze, zal de uitvoerder het saldo van de bancaire lijfrente niet zonder meer ter beschikking stellen van de

gerechtigde. Om risico voor aansprakelijkheid voor belastingschulden af te dekken, zal de uitvoerder tot 72% van het tegoed achterhouden totdat blijkt dat de belastingplichtige aan zijn fiscale verplichtingen heeft voldaan. In dit concrete geval is dat de belastingsschuldige (erflater) die moet laten zien dat inkomstenbelasting is voldaan over de fictieve afkoop. Daarbij is er geen voorheffing die verrekend kan worden. De uitvoerder is voor dit belastbare feit geen inhoudingsplichtige. Nadat de uitvoerder overtuigd is geraakt van het feit dat hij geen fiscaal risico meer loopt, zal hij achtergehouden bedrag pas vrijgeven.

Daarnaast heeft het niet zijn benoemd tot erfgenaam voor de rechthebbende voor de erfbelasting tot gevolg dat de vrijstelling van artikel 32 SW toepassing mist en dat de waarde van de verkrijging dus regulier belast is. De vraag rijst dan ook wat precies de omvang is van die erfrechtelijke verkrijging. De belastingdienst zal het standpunt innemen dat het volledige saldo van de bankrekening behoort tot de belaste erfrechtelijke verkrijging en dat over die volledige waarde erfbelasting is

verschuldigd. Hierover kun je overigens anders denken. Naar mijn mening hangt de waarde van de verkrijging sterk af van de omstandigheden van het geval en de exacte tekst van het legaat. Is sprake van een legaat voor de bankrekening met IBAN-nummer XYZ, dan lijkt evident dat het saldo op die bankrekening de waarde van het legaat vertegenwoordigt. Bevat de tekst van het legaat een verwijzing naar een lijfrente, dan wordt het al een stuk lastiger om de omvang van het legaat juist vast te stellen. Goed verdedigbaar is dat een verkrijging van een lijfrente vanwege de daaraan verbonden specifieke kenmerken (periodieke uitkering) en fiscale gevolgen (heffing van inkomstenbelasting bij de verkrijger) wezenlijk anders is dan de verkrijging van een banksaldo. Het gaat echter het kader van dit artikel te buiten om dit verder uit te werken.

Conclusie

De bancaire lijfrente biedt zowel mooie kansen als risico's in het kader van overlijden. Opmerkelijk is het

Praktijkvoorbeeld

Mevrouw A is ten tijde van haar overlijden eigenaar van onder meer een (eigen) woning met een WOZ-waarde van € 300.000 en een vakantiewoning met een WOZ-waarde van € 200.000. Mevrouw A is rechthebbende van termijnen uit een (uitkerende) bancaire lijfrente met, ten tijde van het overlijden, een

saldo van €200.000. In het testament is een ANBI benoemd tot enig erfgenaam. De bancaire lijfrente en de vakantiewoning zijn gelegateerd aan neef B, vrij van rechten.

Uitwerking

Door het overvallen van het testament, voldoet de bancaire lijfrente niet langer aan de fiscale voorwaarden en wordt bij erflater op grond van artikel 3.133, Wet IB 2001 een negatieve uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking genomen voor € 200.000 plus 20% revisierente.

- De verschuldigde inkomstenbelasting bedraagt (voor het gemak 49,5%): € 99.000.
- De verschuldigde revisierente bedraagt 20%: € 40.000.
- De legataris verkrijgt vrij van rechten de vakantiewoning á € 200.000 en het banktegoed⁷ á €200.000, is totaal € 400.000 vrij van rechten.
- De erfbelasting hierover bedraagt € 143.700⁸ en komt ten laste van de nalatenschap.
- Totaal komt ten laste van de nalatenschap aan belastingen € 282.700.
- De verkrijging uit de nalatenschap voor de ANBI is dan € 17.300 (minus de kosten van de afwikkeling nog).

De fiscale gevolgen van zo een relatief onbeduidende formele omissie (het niet zijn benoemd tot erfgenaam van de legataris) lijken disproportioneel. Kennelijk is ook de wetgever daarvan inmiddels doordrongen. Als artikel I van het wetsvoorstel fiscale verzamelwet 2025 ongeschonden in werking treedt, wordt de

kring van mogelijke gerechtigden tot een bancaire lijfrente van artikel 3.126a, lid 6, Wet IB 2001 uitgebreid met legatarissen. Voor tenminste één geval waarin het overlijden vóór 1 januari 2025 reeds heeft plaatsgevonden is een beroep op de hardheidsclausule gehonoreerd.

verschil in behandeling tussen het overlijden in de opbouwfase en in de uitkeringsfase. Schematisch weergegeven:

Overlijden tijdens opbouwfase	Overlijden tijdens uitkeringsfase
Benoeming tot erfgenaam niet vereist.	Benoeming tot erfgenaam wel vereist (vanaf 01.01.2025 waarschijnlijk niet meer).
Enkel natuurlijke personen kunnen verkrijgen.	Zowel natuurlijke personen als rechtspersonen kunnen verkrijgen.

Als niet aan de formaliteiten wordt voldaan zijn de nadelige fiscale gevolgen potentieel groot. De regeling biedt echter relatief veel ruimte om de bancaire lijfrentes in te zetten in de successieplanning.

Tot slot een waarschuwing: Bancaire lijfrentes zijn financiële producten waarvoor een vergunningplicht geldt vanuit de AFM. Het is strafbaar om aanbevelingen te doen voor individuele financiële producten of daarin te bemiddelen, indien u niet over de juiste vergunning beschikt.

Noten

- 1 Zie bijvoorbeeld RB notitie Lijfrente deel I – spaarfase.
- 2 Artikel 5, Uitvoeringsbesluit Successiewet 1956, <https://wetten.overheid.nl/BWBR0002227/2024-01-01/o>.
- 3 Zie artikel 20, lid 5 SW.
- 4 Zie: besluit van 16 mei 2019, nr. 2019-11502I, onderdeel 9.1.7, <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/besluit-inkomstenbelasting-lijfrenten-en-rechten-op-periodieke-uitkeringen-besluit-van-16-mei-2019-nr-2019-11502I/>.
- 5 Op grond van artikel 3.100 Wet IB 2001.
- 6 Op basis van artikel 3.133, lid 3, Wet IB 2001.
- 7 Met het openvallen van het testament is de bancaire lijfrente geen bancaire lijfrente meer, maar slechts nog een bankrekening met een tegoed.
- 8 Bron: <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/erfbelasting/content/hulpmiddel-erfbelasting-berekenen>.
- 9 Wetsvoorstel Fiscale verzamelwet 2025, Kamerstukken II 2024/25, 36.605, nr. 2, artikel I, onderdeel A, in samenhang met artikel XIII.

Slim verzekeren?

De beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor de RB belastingadviseur is vernieuwd.

Efficiente combinatie + Cyberdekking

De verzekering is een nog slimmere combinatie van beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid en Cyberdekking. Voortaan biedt de RB-verzekering dekking voor Cyberaansprakelijkheid en voor de kosten van een Cyberincident tot EUR 25.000. Bovendien hebben wij de premie nog aantrekkelijker gemaakt.

Ontwikkeld voor de register belastingadviseur

RB-leden profiteren van een aantrekkelijke premie. Bovendien heeft u gratis inloopdekking als u een actieve polis heeft. Nevenwerkzaamheden kunt u (vaak kosteloos) meeverzekeren. Denk aan dekking voor juridisch advies of financial planning. Neem contact met ons op voor andere bijzondere werkzaamheden.

Bereken uw premie op www.rb.covermij.nl

cover rb

In cooperation with
Allianz

010 - 333 1151
rb@covermij.nl

Covermij BV is gespecialiseerd in verzekeringen voor beroepsaansprakelijkheid gericht op specifieke beroepsgroepen, onder meer voor de belastingadviseur en accountant.

Handvatten bij een steekproefcontrole

Een steekproef is een efficiënte manier voor de Belastingdienst voor het uitvoeren van een belastingcontrole. Wij zien in de praktijk dat de steekproef dan ook vaak wordt gebruikt. Zo wordt bijvoorbeeld een aantal facturen gecontroleerd en als daaruit blijkt dat de aangifte fouten bevat, dan worden de resultaten van deze controle gebruikt voor het bepalen van de correcties. Ook zien we dat de resultaten worden geëxtrapoleerd naar andere tijdvakken. Een steekproef kan dan ook vergaande financiële gevolgen hebben. Een controle van beperkte informatie leidt dan tot correcties over meerdere jaren. Die correcties zijn niet op feiten gebaseerd maar op aannames. Dit mag uiteraard niet zomaar.

In deze bijdrage bespreken wij de wijze waarop de controlerend ambtenaar moet handelen bij het nemen van een steekproef en welke rol de belastingadviseur heeft. Daarbij besteden wij in het bijzonder aandacht aan de bewijslastverdeling. Ook gaan wij in op extrapolatie van de resultaten van de steekproef en op de vraag of een boete kan worden gebaseerd op resultaten van een steekproef.

De fiscale steekproef

Bij een fiscale steekproef zijn drie zaken van belang: de regels die hiervoor gelden, de controleerbaarheid van de steekproef en de correcties na de steekproef.

Controlehandboek Belastingdienst

Het Controlehandboek is de leidraad voor de controlerend ambtenaar. Daarin is een aantal regels voor de steekproef¹ opgenomen. In het handboek wordt allereerst opgemerkt dat bij een relatief beperkt aantal boekingen een integrale controle de meest efficiënte aanpak kan zijn. In veruit de meeste gevallen vindt de controle van de juistheid van transacties echter plaats aan de hand van een steekproef.

Als gekozen wordt voor het uitvoeren van een steekproef dan moet de controlemedewerker dit mededelen aan de belastingplichtige. Daarbij moet hij de uitgangspunten en de te volgen procedures aan de belastingplichtige uitleggen. Opgemerkt wordt dat als de belastingplichtige geen of beperkte kennis heeft van de statistische steekproef, de controleambtenaar hem moet wijzen op het inschakelen van deskundige hulp.²

Dit betekent dat in de praktijk vrijwel altijd moet worden gewezen op het inschakelen van deskundige hulp. Het uitvoeren van een steekproef is immers een specialisme dat de belastingplichtige niet zal beheersen maar ook de belastingadviseur doorgaans niet.

Controleerbaarheid van de steekproef

Een steekproef moet volgens de regelen der kunst worden genomen. In het Controlehandboek wordt een houvast geboden. Daarin is onder meer bepaald dat de steekproef uit een homogene populatie moet worden genomen en die populatie moet een bepaalde omvang hebben. Het is erg belangrijk om te controleren hoe de populatie is bepaald. Als bijvoorbeeld al een voorselectie heeft plaatsgevonden waaruit blijkt dat voor bepaalde transacties geen facturen in de administratie zijn aangekomen en uit alleen die populatie wordt een steekproef genomen waarbij de conclusie is dat er geen facturen aan de kostenafrek ten grondslag liggen, dan is dit geen homogene populatie. De populatie is dan immers al geselecteerd. De steekproef moet controleerbaar zijn en daarom is een goede documentatie erg belangrijk. De uitgangspunten moeten worden vastgelegd evenals de trekking van de steekproef. Na selectie van de transacties worden deze beoordeeld aan de hand van wet- en regelgeving en informatie die wordt opgevraagd uit de administratie van de belastingplichtige.

Correcties na de steekproef

Als de populatie niet kan worden goedgekeurd dan wordt een berekening van de foutprojectie gemaakt. Dit

mr. A.J.C. Perdaems en mr. M. Verschoor
Angelique Perdaems en Micha Verschoor zijn advocaat bij Hertoghs Advocaten.

resulteert in een correctiebedrag. In deze fase krijgt de belastingplichtige de mogelijkheid om het bewijsvermoeden dat met de steekproef is ontstaan te ontzenuwen. De belastingplichtige kan dit bijvoorbeeld doen door:

1. zelf een steekproef uit te laten voeren
2. zelf een integrale controle uit te voeren
3. te onderbouwen dat de fout slechts ziet op een deelpopulatie en niet op de hele populatie

Het is altijd belangrijk om goed na te gaan op welke gegevens de steekproef is gebaseerd. Op basis van het Controlehandboek moet de informatie waarop de steekproef is gebaseerd, worden verstrekt. En de wijze waarop de steekproef is uitgevoerd, worden medegedeeld. Aan de hand van die informatie kan de steekproef worden weerlegd.

De steekproef heeft geen wettelijke basis in de Algemene wet inzake Rijksbelastingen. Niettemin heeft het toepassen van een steekproef wel verstrekkende gevolgen voor de belastingplichtige. Het is dan ook de vraag of de steekproef wel zulke vergaande gevolgen mag hebben.

Jurisprudentie steekproeven

Eerst beschrijven we hier jurisprudentie van de Hoge Raad, daarna van feitenrechters.

Jurisprudentie Hoge Raad: statistische steekproef

Reeds in 2008 heeft de Hoge Raad in een drietal zaken (impliciet) geoordeeld dat een steekproef in beginsel mag worden gebruikt bij een belastingcontrole en als bewijsmiddel bij het toepassen van correcties.³ Deze toelating van steekproeven kan in het licht van de vrije bewijsleer in het bestuursrecht worden verklaard. Advocaat-Generaal Niessen ging in zijn conclusie voorafgaand aan deze arresten uitgebreid in op de eisen die aan het gebruik van een steekproef moeten worden gesteld. Hij benoemde dat aan de voorwaarden uit de statistiek moet worden voldaan zoals een homogene populatie, spreiding over de populatie en een voldoende omvang van de populatie en de steekproef. Ook benoemde hij dat altijd de mogelijkheid moet worden geboden om tegenbewijs te leveren. Hij wees hierbij op het gebrek aan rechtsbescherming omdat een bijzondere expertise wordt vereist en de kosten niet worden vergoed. Hoewel de A-G veel handvatten gaf, ging de Hoge Raad daar niet op in.

Uit deze arresten lijkt te volgen dat voor het mogen toepassen van de resultaten van een steekproef als voorwaarde geldt dat de bewijslast in de fiscale discussie op de belastingplichtige rust.

In het eerste arrest⁴ achtte de Hoge Raad van belang dat de bewijslast op de inspecteur rust. In die zaak moest de inspecteur in het kader van de bpm bewijzen dat de auto's waren voorzien van accessoires die niet in de aangifte waren opgenomen. De Hoge Raad oordeelde dat dit bewijs per kentekenhouder moest worden geleverd en dat dit dus niet mogelijk was met een steekproef. De aanslag ging dan ook van tafel.

In het tweede arrest⁵ oordeelde de Hoge Raad dat de bewijslast voor het toepassen van de vrijstelling voor kostenvergoedingen op de belastingplichtige rust. Daaraan was niet voldaan. De aanslagen waren daardoor niet gebaseerd op de resultaten van de steekproef maar op grond van het verstrekken van te weinig gegevens. Slechts de schatting van de naheffing was gebaseerd op de steekproef, en dat accepteerde de Hoge Raad. De Hoge Raad overwoog dat de inspecteur het na te heffen bedrag niet hoefde onder te verdelen per werknemer. Het derde arrest⁶ zag op een omzetbelastingcontrole. Het Hof oordeelde dat alleen een correctie plaats mocht vinden voor de gecontroleerde facturen. De Hoge Raad casseerde dit oordeel en achtte de correctie die (deels) waren gebaseerd op een steekproef dus wel toelaatbaar.

Deze drie arresten en de conclusie van A-G Niessen vormen het raamwerk waarop de huidige steekproeven worden gebaseerd. Belangrijk is dat de Hoge Raad in deze arresten slechts beperkte rechtsregels geeft. Uit deze arresten lijkt te volgen dat voor het mogen toepassen van de resultaten van een steekproef als voorwaarde geldt dat de bewijslast in de fiscale discussie op de belastingplichtige rust. Ook volgt hieruit dat de correctie niet in alle gevallen geïndividualiseerd hoeft te worden. Daaruit blijkt dus dat resultaten van een steekproef mogen worden gebruikt om een correctie te berekenen.

Jurisprudentie feitenrechters

In een zaak die in 2011 speelde bij Rechtbank Breda werd de juistheid van de afgedragen loonbelasting met betrekking tot uitbetaalde kilometervergoedingen aan werknemers door de inspecteur gecontroleerd met een steekproef.⁷ Daarbij werden uit een totale loonadministratie van ruim 3.000 betalingen van kilometervergoedingen 86 stuks steekproefsgewijs geselecteerd en gecontroleerd. Het foutpercentage dat uit die steekproef voortvloeide, diende vervolgens als uitgangspunt voor de schatting van de vermoedelijke omvang van het deel van de kilometervergoedingen waarvoor kon worden

aangenomen dat daarover loonbelasting moest worden ingehouden. Volgens de rechtbank was de steekproef juist opgezet en uitgevoerd. De steekproef en de daaruit voortvloeiende correcties werden aldus geaccepteerd.

Eind 2020 gaf Hof 's-Hertogenbosch handvatten voor de door een rechter uit te voeren toets bij een steekproef. Dit Hof oordeelde – in lijn met hetgeen Niessen eerder al concludeerde – dat de resultaten van een steekproef pas als bewijsmiddel gebruikt kunnen worden als de steekproef op statistisch-wetenschappelijk verantwoorde en controleerbare wijze is uitgevoerd.⁸ Het is van belang dat de geselecteerde elementen die potentieel onderhevig zijn aan de steekproef, een homogene populatie vormen en dat de keuze voor die populatie op grond van objectieve maatstaven plaatsvindt. Daarbij geldt dat dit alles controleerbaar dient te zijn door de belastingplichtige. De belastingplichtige (of de adviseur) moet dus over de relevante informatie omtrent de toegepaste steekproef kunnen beschikken. Dit is later – zoals hiervoor al benoemd – opgenomen in het Controlehandboek.

Een homogene populatie houdt in dat sprake is van samenhang tussen de elementen van de populatie. In de zaak die in 2020 speelde bij het Hof 's-Hertogenbosch ging het om een onderzoek naar de aanvaardbaarheid van de juistheid van de fiscale behandeling van de uitgaven van een onderneming in het kader van een aangifte vennootschapsbelasting. De populatie waarop de steekproef werd toegepast bestond volledig uit uitgaven afkomstig uit de administratie van die onderneming, waarmee het Hof de populatie homogeen achtte. Dat die populatie twee verschillende deeladministraties behelsde, te weten 'de loonadministratie' en de 'financiële administratie', die tevens door twee verschillende administrateurs werden gevoerd, deed daar volgens het Hof niet aan af. Er was namelijk sprake van een evenredige vertegenwoordiging van de beide deeladministraties in de populatie. Dat maakte het vastgestelde foutpercentage representatief voor de gehele populatie. In de praktijk is het van belang hier alert op te zijn. Ook in deze zaak overwoog het Hof namelijk nog wel dat de omstandigheid dat sprake is van meerdere deeladministraties, die bijvoorbeeld door verschillende personen en/of op verschillende wijzen worden gevoerd, tot de conclusie kan leiden dat geen sprake is van homogeniteit van de steekproef-populatie.

Bewijslast

Hof 's-Hertogenbosch ging in 2020 ook nog expliciet in op de bewijskracht die aan de resultaten uit een steekproef kan worden toegekend. Zo geldt dat aan de resultaten uit een steekproef als bewijsmiddel voor fiscale correcties niet meer bewijskracht kan worden toegekend dan een bewijsvermoeden, welk vermoeden voor ontzenuwing door de belastingplichtige vatbaar is. Hier toe hoeft de belastingplichtige de resultaten van de steekproef dan 'slechts' (gemotiveerd) in twijfel te trekken. Concreet kan dat bijvoorbeeld – zoals al benoemd –

door zelf een steekproef uit te (laten) voeren en te presenteren. Of, indien niet ondoenlijk, door zelf een volledige controle van de gehele administratie toe te passen.

De geringe bewijskracht die van een steekproef uitgaat, achten wij niet meer dan logisch. Immers, aan correcties die op grond van een steekproef worden toegepast liggen (grooten)deels feiten ten grondslag die niet daadwerkelijk zijn geconstateerd.

Extrapolatie resultaten steekproef

Als een steekproef toelaatbaar is dan kan een nog verdergaand gevolg ten nadele van een belastingplichtige intreden. De Belastingdienst heeft namelijk in beginsel de mogelijkheid tot extrapolatie van de resultaten uit de steekproef naar andere tijdvakken. Dit houdt in dat een geconstateerd foutpercentage in een bepaald tijdvak ook wordt gebruikt als correctiegrondslag voor eerdere en/of latere tijdvakken, zonder dat elementen uit die tijdvakken onderdeel uitmaken van de betreffende steekproefpopulatie. De Hoge Raad overwoog in het tweede arrest uit 2008 dat extrapolatie naar andere jaren slechts mogelijk is als de tijdvakken een constant beeld vertonen in de feitelijke situatie ten opzichte van het wel steekproefsgewijs gecontroleerde tijdvak.⁹

Het is belangrijk dat de bewijslast daarbij op de inspecteur rust. De inspecteur moet bewijzen - in de zin van aannemelijk maken - dat aan de voorwaarden voor extrapolatie van de resultaten van een steekproef naar andere tijdvakken is voldaan. Dat houdt in dat hij bewijs moet verzamelen waaruit blijkt dat het gecontroleerde tijdvak en de niet-gecontroleerde tijdvakken een constant beeld vertonen in de feitelijke situatie. Daardoor is ook onderzoek naar de tijdvakken waarvoor geen steekproef wordt genomen noodzakelijk. De belastingplichtige kan uiteraard vervolgens verschillen tussen de tijdvakken naar voren brengen om extrapolatie te voorkomen.

Uit jurisprudentie blijkt dat de inspecteur geregeld niet aan die bewijslast voldoet met als gevolg dat de extrapolatie door de rechter wordt tegengehouden.¹⁰ Zo oordeelde Hof 's-Hertogenbosch in 2011 dat een (incidentele) omzetswijziging van een onderneming in 2005 niet klakkeloos geëxtrapoleerd kon worden naar eerdere jaren, omdat de constantheid niet aannemelijk werd gemaakt door de inspecteur.¹¹

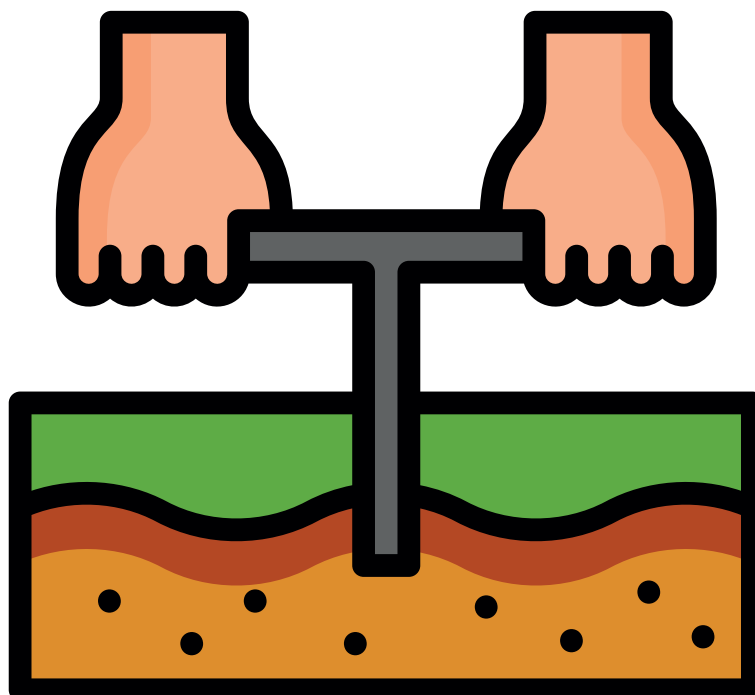
Een ander voorbeeld is een zaak die in 2016 voorlag bij Hof Den Haag waarin de inspecteur een steekproef gebruikte om afdrachtverminderingen die door een werkgever in de aangiften loonheffing over 2012 waren geclaimd te controleren.¹² Die controle was vormgegeven door enkel voor een aantal steekproefsgewijs geselecteerde werknemers na te gaan of in het jaar 2012 aan alle formele vereisten voor toepassing van de afdrachtvermindering was voldaan. Dat bleek niet voor alle geselecteerde werknemers het geval waardoor uit de steekproefsgewijze controle een bepaald foutpercentage

rolde. Dat foutpercentage gold vervolgens als correctiegrondslag voor de totaal geclaimde afdrachtverminderingen over 2012 hetgeen resulteerde in een naheffingsaanslag voor de loonbelasting over dat jaar. De correctie over 2012 op basis van de steekproef werd in stand gelaten, maar de crux in deze zaak zat in de extrapolatie van de resultaten uit de steekproef naar de jaren 2009 tot en met 2011 en 2013. Die extrapolatie werd door het Hof - net als door de rechtbank - niet toegestaan. Naar het oordeel van het Hof had de inspecteur immers niet aannemelijk gemaakt dat voldoende grond bestond om aan te nemen dat het onderzochte jaar (2012) en de andere jaren (2009, 2010, 2011, 2013) een constant beeld vertoonden wat betreft de van belang zijnde feitelijke situatie, of dat op voorhand vaststond dat de data van de andere jaren in dezelfde mate juist of onjuist waren als die van het onderzochte jaar. Het Hof bevestigde dan ook de uitspraak van de rechtbank, waarin de naheffingsaanslagen over 2009, 2010, 2011 en 2013 werden vernietigd. De Hoge Raad deed de zaak in cassatie af met art. 81 Wet RO.

Al met al is het dus zeker belangrijk om bij extrapolatie goed te toetsen of aan de voorwaarden van feitelijke gelijkheid is voldaan.

Boetes

Voor boetes geldt een zwaardere bewijsmaatstaf dan voor fiscale correcties. De vereiste feiten en omstandigheden voor de aanwezigheid van een bestanddeel van een beboetbaar feit dienen buiten redelijke twijfel vast te staan. Dit houdt in dat de inspecteur deze overtuigend moet aantonen. Als een fiscale correctie is gebaseerd op de resultaten van een steekproef dan zijn de feiten waarop de correctie is gebaseerd niet komen vast te staan. Er is slechts sprake van een bewijsvermoeden.

De vraag of bij bewijsvermoedens aan de bewijsmaatstaf van overtuigend aantonen is voldaan ligt voor bij de Hoge Raad. A-G Koopman¹³ heeft in een recente conclusie uiteengezet dat dat volgens hem wel kan. Maar ook in dat geval dienen de feiten en omstandigheden waarop een bewijsvermoeden is gebaseerd onzes inziens overtuigend te worden aangetoond en dat is met een steekproef niet het geval. Beboeting bij belastingheffing op basis van een steekproef lijkt ons dan ook nagenoeg onmogelijk.

Bij extrapolatie is het volgens ons niet mogelijk om een boete op te leggen omdat in dat geval geen onderzoek is gedaan naar het betreffende tijdvak. In dat geval is er ruimte voor twijfel over de bestanddelen of een onjuiste aangifte is gedaan dan wel te weinig belasting is geheven. Ook is dan het overtuigend aantonen van opzet of grove schuld onzes inziens niet haalbaar. Opzet of grove schuld moet immers aan de onjuistheid van de aangifte worden gekoppeld en dat lijkt ons een haast onmogelijke route als voor een betreffend tijdvak geen (overtuigend) bewijs van die onjuistheid wordt geleverd.

Stappenplan

De Belastingdienst mag bij een controle in beginsel gebruik maken van de (geld)steekproefmethode. De resultaten daarvan mogen worden gebruikt voor het bepalen van correcties. Als de Belastingdienst een steekproef gaat nemen dan kan het volgende stappenplan worden gevolgd:

1. De controleur moet mededelen dat hij een steekproef als controlemiddel gaat gebruiken. De uitgangspunten en de te volgen procedures moeten worden uitgelegd en de belastingplichtige moet daarbij worden gewezen op het inschakelen van deskundige hulp.
2. De steekproef moet op statistisch verantwoorde wijze worden uitgevoerd en controleerbaar zijn. De controleambtenaar moet dan ook inzicht geven in alle relevante informatie omtrent de steekproef zoals het bepalen van de populatie waaruit de steekproef wordt genomen. Beoordeeld moet worden of inderdaad sprake is van een homogene populatie en of de populatie voldoende omvang heeft. Het gaat erom of de populatie representatief is voor het geheel. Met andere woorden, of bijvoorbeeld bepaalde als populatie geselecteerde facturen representatief zijn voor het geheel binnen een bepaalde grootboekrekening.
3. De resultaten van de steekproef kunnen vervolgens worden betwist. Het gemotiveerd in twijfel trekken van de resultaten van de steekproef is voldoende omdat met de resultaten van de steekproef slechts een bewijsvermoeden ontstaat. Zo kan worden betoogd dat de populatie niet representatief is voor het geheel bijvoorbeeld doordat bepaalde voorselecties hebben plaatsgevonden of vanwege de omvang van de populatie. Ook kan tegenbewijs worden geleverd door een integrale controle toe te passen op de administratie of door zelf een steekproef uit te (laten) voeren.

4. Na de controlefase beslist de controleambtenaar of correcties worden toegepast en belastingaanslagen worden opgelegd. Tegen die aanslag kan bezwaar worden gemaakt en in bezwaar kan de steekproef wederom worden betwist. Ook kan dan nog op alle mogelijke manieren bewijs worden geleverd van de onjuistheid van de resultaten van de steekproef. Als de resultaten worden geëxtrapoleerd naar andere jaren kan worden nagegaan waar de feiten afwijken ten opzichte van het controletijdvak en kan dat naar voren worden gebracht. Als boetes worden opgelegd kan ook daartegen bezwaar worden gemaakt.
5. Als in de bezwaarprocedure geen overeenstemming met de inspecteur wordt bereikt dan wel de correcties niet worden teruggedraaid, kan tegen de uitspraak op bezwaar beroep worden ingesteld bij de rechter. In die fiscale procedure kan op alle fronten tegen de steekproef worden opgekomen. Ook kan dan een deskundige op het gebied van statistiek worden gevraagd ter zitting een toelichting te geven aan de rechter.

Conclusie

Steekproeven worden bij belastingcontroles vaak toegepast door de Belastingdienst. De gevolgen kunnen vergaand zijn omdat de controle van een beperkt aantal gegevens gevolgen heeft voor de hele groep en kan worden geëxtrapoleerd naar andere tijdvakken. Gelet op de verstrekende gevolgen is het belangrijk de rechtsbescherming van belastingplichtigen goed te waarborgen. Een goed controleerbare steekproef moet dan ook het uitgangspunt zijn. Wij bieden de belastingadviseur met dit artikel een houvast bij het waarborgen van de rechtsbescherming van belastingplichtigen bij een steekproefcontrole.

Noten

- 1 Waaronder in deze context moet worden verstaan: de statistische steekproef; ook wel de geldsteekproef c.q. guldensteekproef genoemd.
- 2 Handboek Controle Belastingdienst d.d. 1 juli 2024, par. 11.3.
- 3 HR 14 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:A0837; HR 14 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:A0838; HR 14 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:A0840.
- 4 HR 14 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:A0837.
- 5 HR 14 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:A0838.
- 6 HR 14 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:A0840.
- 7 Rechtbank Breda 6 april 2011, ECLI:NL:RBBRE:2011:BQ3309.
- 8 Hof's-Hertogenbosch 31 december 2020, NL:GHSHE:2020:4116.
- 9 HR 14 maart 2008, ECLI:NL:HR:2008:A0838, r.o. 3.3.3.
- 10 Zie o.a. Rb. Leeuwarden 25 maart 2010, ECLI:NL:RBLLE:2010:BL9918; Hof Den Haag 23 november 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:3835; Rb. Den Haag 25 oktober 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:13230.
- 11 Hof's-Hertogenbosch 28 januari 2011, ECLI:NL:GHSHE:2011:BQ2837.
- 12 Hof Den Haag 23 november 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:3835.
- 13 Conclusie A-G Koopman 5 juli 2024, ECLI:NL:PHR:2024:739.

Hoogleraar op klompen

Op 3 december 2024 vindt in Arnhem de tweede RB Agrodag plaats, een dag vol actuele publiekrechtelijke, privaatrechtelijke en fiscaal agrarische thema's. Hoogleraar Jeroen Rheinfeld sluit de agrodag af met een bijdrage over de Omgevingswet en Grondbeleidsinstrumenten. Als opmaat naar deze dag sprak Sylvester Schenk voor Het Register met Jeroen Rheinfeld over agrarisch recht, stikstof, landbouwgrond, actualiteiten op landbouwgebied, kavelruil en ... klompen.

Sylvester Schenk | fotografie Raphaël Drent

Klompen en 'n luk (een beetje) plat proat'n. Hoogleraar agrarisch recht en geboren Tukker Jeroen Rheinfeld – verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen én aan de Nijmeegse Radboud Universiteit – gaat er niet voor aan de kant. Hij herkent zich in de woorden 'A' plat könt proat'n, mö'j 't nich loat'n!

Bovendien is hij van mening dat in een vakgebied als het agrarisch recht een (in zijn geval dus Twents) accent eerder een pré dan een handicap is en dus tot aanbeveling strekt. En ach, die klompen? Van oudsher het symbool van de boer en Rheinfeld poseert er – ook zake-lijk – graag en vaak mee. De titel van zijn Groningse inaugurele rede uit 2022 luidde dan ook niet voor niets 'De notaris op klompen'.

Zwolle

We ontmoeten elkaar bij Van der Valk in Zwolle, waar hij eerder die dag een (uiteraard agrarische) cursusdag heeft verzorgd voor een bont agro-juridisch gezelschap (advocaten, notarissen, rentmeesters, makelaars, taxateurs en beleidsmedewerkers). Bekend terrein, want het is dezelfde locatie waar vorig jaar de eerste RB Agrodag plaatsvond. Jeroen was daar één van de docenten en zal ook in 2024 – met exact dezelfde collega's – opnieuw doceren op de tweede RB Agrodag, ditmaal in Arnhem.

Agrarisch recht

Wat verstaan we daar nu eigenlijk onder, agrarisch recht? Je kunt er werkelijk alle kanten mee op; van landbouwvrijstelling tot (deel)pacht, van kavelruil tot hennepsteelt. Rheinfeld betitelt het in zijn inaugurele rede als het recht met betrekking tot de landbouw. Een op zich correcte definitie, waar je alle kanten mee op kunt en die dus betrekkelijk weinig zegt. 'Noe wet wie nog niks' voert Rheinfeld zijn Twentse familie en vrienden in dit verband ten tonele. Veel belangrijker is dat het agrarisch recht een rechtsgebied is waar alle soorten en

smaken van het recht samenkomen en in elkaar overvloeien. Denk daarbij zowel aan publiekrecht (waaronder vanzelfsprekend fiscaal recht alsmede ruimtelijke ordening en milieurecht) maar ook aan privaatrecht (onroerend zakenrecht en erf- en familierecht). Integrale kennis van alle (deel)gebieden en uithoeken van het agrarisch recht is onmogelijk, aldus Rheinfeld. Wat dan toch weer een geruststelling is.

Zelf heeft hij zich in het bijzonder toegelegd op landinrichting en pachtrecht, een en ander gericht op de notariële en fiscale praktijk. Rheinfeld vindt het belangrijk dat alle deelgebieden van het agrarisch recht 'met elkaar in verbinding staan'. Wat heb je aan een fiscaal voordelige bedrijfsopvolging als de overdragende ouder(s) er niet

Rheinfeld vindt het belangrijk dat alle deelgebieden van het agrarisch recht 'met elkaar in verbinding staan'.

achter staan, met bijna eeuwigdurende familieruzies als gevolg. Al kan Rheinfeld er de mooiste verhalen over vertellen, dat dan weer wel.

Actualiteit

Met een BBB-minister op Landbouw (de uit Dokkum afkomstige Femke Marije Wiersma werd op 2 juli 2024 benoemd tot minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) ligt de vraag naar de huidige stavaza op agrarisch gebied voor de hand. Wiersma legde bij haar benoeming trouwens de ambtseed af in het Fries, wat Rheinfelds gelijk inzake plat proat'n bewijst. Al is Fries vanzelfsprekend geen dialect maar de sinds 1956 erkende tweede Rijkstaal. Nog een weetje: ook Folkert Lútsen Idsinga (voor NSC-staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst en afkomstig uit Bakkefean) legde de ambtseed af in het Fries.

‘Heb je even?’ antwoordt Rheinfeld op de openingsvraag over agrarisch recht. Vanzelfsprekend zijn daar de actuele agrarische evergreens (overigens een toepasselijk woord in agrarisch verband) zoals de stikstofproblematiek en de Kaderrichtlijn Water (KRW). Rheinfeld voegt daar in bredere zin nog de benodigde transitie van het buitengebied aan toe, waar vele en vaak tegengestelde belangen om voorrang strijden. En natuurlijk is er nog de kavelruil (art. 15 eerste lid onderdeel 1 WBR) die vanaf 1 januari 2025 vooral nog een zuivere agrarische toepassing zal mogen hebben. De problematiek van de oorspronkelijk uit de agrarische sector afkomstige – bedrijfsopvolgingsfaciliteit mag bekend worden verondersteld, alhoewel de problematiek van de (hoog) bejaarde ondernemer nergens meer voorkomt dan in de agrarische sector. Daar staat tegenover dat de gewraakte rollatorinvesteringen enkel de herintredende senior-ondernemer zullen raken en niet de oudere ondernemer die sinds jaar en dag onafgebroken in zijn of haar onderneming werkzaam is geweest. Zoals dat bij boer en tuin-der vaak het geval is. Civielrechtelijk is daar het drama van het nieuwe pachtrecht, dat na decennialange onenigheid tussen pachters en verpachters dan toch eindelijk door partijen zelf (bijna) tot een goed einde lijkt te zijn gebracht. Een enorm succes voor de polder, want de kwestie lag in agrarisch Nederland zo gevoelig dat de politiek er de vingers lange tijd niet aan durfde te branden. Opmerkelijk genoeg heeft de wetgever de recent bereikte overeenstemming nog niet opgepakt, want noch in het Hoofdlijnenakkoord noch in het Regeerprogramma wordt er met één letter over nieuwe pachtwetgeving gerept. Maar wat niet is, kan natuurlijk nog komen. En wat is voor een landbouwminister mooier om een zeer langdurig slepende kwestie op haar conduitestaat te kunnen bijschrijven?

Over Jeroen Rheinfeld

Geboren Twentenaar Jeroen Rheinfeld (1981, net als Johma afkomstig uit Lossler) volgde na de middelbare school een dubbelstudie notarieel en fiscaal recht aan de universiteiten van Nijmegen respectievelijk Tilburg. Na werkzaam te zijn geweest in onder meer het notariaat en de juridische agropraktijk is hij tegenwoordig als venoot verbonden aan FBN Juristen te Amsterdam en aan het Instituut voor Agrarisch Recht te Wageningen. Na zijn promotie in 2014 op een proefschrift over kavelruil (waarover straks meer) is hij sinds 2022 als bijzonder hoogleraar agrarisch recht verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen. Daarnaast doceert hij sinds 2011 aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Hij is verder als (hoofd)redacteur of medewerker verbonden aan tal van fiscale en juridische tijdschriften.

Naar de mening van Rheinfeld zijn nogal wat boeren aan het (fiscale box 1-)infaus blijven hangen om met behulp van de opkoopregeling uiteindelijk op een plezierige manier uit te kunnen stappen.

Bij pacht speelt in feite dezelfde discussie als in het arbeidsrecht: vast zou minder vast moeten worden en los zou minder los moeten worden. Daar komen partijen nog wel uit, maar hoe ga je dan vervolgens om met bestaande belangen. Maar ook daarvoor lijkt een oplossing in zicht: feitelijk eeuwigdurend (reguliere pacht met voortdurende verlenging) zou langdurend (langer dan 18 jaar) moeten worden, en onder kortdurende gebruiksgrenzen (18 jaar of korter) zou de overheid (Grondkamer) een beschermende rol moeten spelen richting gebruiker. Dat pacht ook in fiscaal opzicht van groot belang kan zijn, is overigens een feit.

Stikstof

Op de vraag wat we nu aan moeten met de stikstofnalatenschap van minister Christianne van der Wal (bekend van haar naar eigen zeggen ‘woest aantrekkelijke opkoopregeling’ voor boeren die willen stoppen) geeft Rheinfeld een voorzichtig antwoord. Genuanceerder in ieder geval dan de meeste boeren die met prachtige spandoeken langs de snelwegen (‘Van der Wal – in de sloot!’) uiting geven aan hun ongenoegen. Zo wijst hij op enkele problemen die de zaak bepaald ondoorzichtig maken. Natuurlijk is daar de fiscus die de blijkbaar zo (woest) aantrekkelijke opkoopsom afroemt, dat alles natuurlijk voor zover er geen beroep op de landbouwvrijstelling gedaan kan worden. En feit is nu eenmaal dat telt wat er voor de boer netto overblijft. Verder zijn er naar de mening van Rheinfeld nogal wat boeren die aan het (fiscale box 1-)infaus zijn blijven hangen om met behulp van de opkoopregeling uiteindelijk op een plezierige manier uit te kunnen stappen. En ten slotte wijst hij op een aspect van de opkoopregeling dat – zeker ook door buitenstaanders – over het hoofd wordt gezien. Namelijk het feit dat wie deelneemt aan de opkoopregeling het niet langer is toegestaan om beroepsmatig dieren te houden van de soort waarmee men heeft deelgenomen aan de regeling. Een beroepsverbod zogezegd, al is dat een onaardig klinkende term. Allemaal losse eindjes die ervoor hebben gezorgd dat de regeling nog niet helemaal heeft gebracht wat men had gehoopt.

Landbouwgrond

Boer en grond vormen een twee-eenheid. Wat overdreven gezegd wellicht; en vroeger lag het allemaal misschien nog wel gevoeliger. Maar dat er in dit dossier vaak de nodige emotie om de hoek komt kijken, is een

Een wettelijk voorkeursrecht bij de aankoop van landbouwgrond is zeer wel denkbaar, waarbij Rheinfeld erop wijst dat zoiets in Duitsland al sinds jaar en dag bestaat.

feit. De heftige discussies over de landbouwvrijstelling in de inkomstenbelasting laten we maar even voor wat het is, al lijkt voor 2025 het voortbestaan van de vrijstelling in ieder geval nog een feit. Boeren lijken elkaar steeds vaker en steeds meer te overbieden als er weer eens een perceel landbouwgrond op de markt komt. Zo sprak het Financieele Dagblad onlangs over ‘landhonger’ en maakte het begin oktober melding van het feit dat de prijs van landbouwgrond voor het eerst een bedrag van € 80.000 per hectare te boven ging. Dat er ook veel niet-agrarische vraag is naar landbouwgrond (woningbouw, natuur, energie) maakt het er allemaal niet gemakkelijker op. Een wettelijk voorkeursrecht bij de aankoop van landbouwgrond is zeer wel denkbaar, waarbij Rheinfeld erop wijst dat zoiets in Duitsland al sinds jaar en dag bestaat: eerst je grond aanbieden aan de overheid, en pas als die geen belangstelling heeft, ben je vrij om een andere koper te gaan zoeken.

Kavelruil

En dat brengt ons bij het laatste gespreksonderwerp, dat van de kavelruil. Een technisch onderwerp, waarvan een uitputtende bespreking het kader van dit tijdschrift ver te buiten gaat. Het is een onderwerp waar Rheinfeld zoals gezegd alles van weet en dan ook graag over vertelt. Zeker omdat de regeling vanaf volgend jaar weer eens op de schop gaat.

Kavelruil is een landinrichtingsinstrument waarbij op betrekkelijk eenvoudige wijze tot een betere verkaveling van gronden kan worden gekomen, waardoor landbouwers efficiënter kunnen werken. Belangrijk daarbij is dat kavelruil altijd plaatsvindt op basis van vrijwilligheid. Een min of meer zelfde resultaat kan ook (maar dan gedwongen) bereikt worden door middel van ruilverkaveling, sinds 2007 bekend als herverkaveling. Dat is echter een wel heel zwaar, kostbaar en langdurig proces: de praktijk werkt daarom liever met de vrijwillige variant, de kavelruil. Een faciliteit die – mits goed gebruikt – een vrijstelling in de overdrachtsbelasting oplevert, zonder dat daar (althans tot 1 januari 2025) een voortzettingseis aan hangt, zoals dat bij de cultuurgrondvrijstelling in de overdrachtsbelasting wel het geval is. Waarmee de kavelruil een aantrekkelijk instru-

ment in de gereedschapskist van de agro-adviseur was. Er werd wat afgeruild in agrarisch Nederland. Inderdaad werd, want vanaf 2025 wordt alles anders.

Bij een vrijwillige kavelruil sluiten partijen – op basis van vrijwilligheid – een overeenkomst om onroerende zaken te ruilen. Aan een gefaciliteerde kavelruil worden voorwaarden gesteld. Zo moeten er minimaal drie eigenaren onroerend goed inbrengen en moet er sprake zijn van minimaal twee ruilende partijen. Een en ander moet vastgelegd worden in een zogenaamde kavelruilovereenkomst die ingeschreven moet worden in openbare registers. Dat laatste is een formaliteit dacht de praktijk, totdat de Hoge Raad zeer recent besliste dat deze inschrijving wel degelijk een constitutief vereiste is voor de vrijstelling in de overdrachtsbelasting. ‘Gaan we nog veel plezier aan beleven’, voorspelt Rheinfeld met een toch wat bedrukt gezicht.

Daarnaast moeten de betrokken kavels in het buitengebied liggen. Een stadse variant kennen we sinds 1 januari 2024 in de Omgevingswet, maar zonder enige fiscale faciliteit. Een dwingende variant van stedelijke toepassing van het instrument – zoals onze Oosterburen die wel kennen, de zogeheten Umlegung – kennen we in Nederland (helaas) niet. Dat maakt de stedelijke kavelruil volgens Rheinfeld waarschijnlijk niet meer dan een papieren mogelijkheid. Verder moet de transactie leiden tot een verbetering van de inrichting van het landelijk gebied. Dit wordt ook wel de verbeteringseis genoemd, en daarop wordt door de fiscus sinds 28 augustus 2024, de datum van inwerkingtreding van een recent fiscaal beleidsbesluit, toezicht gehouden. In dit besluit geeft men overigens aan dat men de faciliteit met de nodige terughoudendheid wil gaan toepassen. De tijd zal het moeten leren wat deze ogenschijnlijk verzachtende woorden de praktijk zullen brengen.

Maar blijktbaar was dat nog te ruim naar de zin van de overheid, reden om vanaf 1 januari 2025 de vrijstelling voor opstallen (verder) te beperken tot gevallen waarin ze voor ten minste 90% agrarisch worden geëxploiteerd. Dit geldt voor alle bedrijfsgebouwen afzonderlijk. Niet-agrarisch gebruikte gebouwen in het buitengebied vallen dus voortaan buiten de vrijstelling.

Zoals gezegd, kavelruil is een technisch onderwerp, dat meer tijd, aandacht en ruimte verdient. Alle reden om op 3 december 2024 naar Van der Valk in Arnhem te komen voor de tweede RB Agrodag. Zes (!) fiscale PE-punten, de top van agrofiscaal Nederland als spreker en na afloop gratis bier en bitterballen. Komt allen en zegt het voort!

Noot

- 1 De notaris op klompen: Huidige staat en toekomst van het agrarisch recht in notarieel Nederland, University of Groningen Press, 2022.

'Eenvoudiger, eerlijker, efficiënter'

Een van de grootste verschillen tussen de adviespraktijk en de politiek is dat je er in de politiek over gaat. Je adviseert niet meer, maar je beslist. Je zit aan de knoppen. Je kunt dus problemen aanpakken. Maar je neemt ook besluiten die ingrijpend kunnen zijn, en invloed kunnen hebben op de levens van veel mensen. Voor mij was dat best even wennen toen ik de stap zette van adviseur naar eerst Kamerlid en nu bestuurder.

Als bestuurder los je natuurlijk het liefst problemen op voor mensen. Dat gaat niet altijd zonder nevenschade. Soms moet je bij de een iets afpakken om de ander iets te kunnen geven - omdat het algemeen belang dat vraagt. Dat is niet prettig maar het is dan wel de beste uitkomst in de wegging van alle belangen.

Het belastingstelsel dat we nu hebben loopt tegen zijn eigen grenzen aan. Het is te ingewikkeld geworden, er zijn te veel uitzonderingen en regelingen. Een van de belangrijkste opdrachten waar ik voor sta is de vereenvoudiging van het belastingstelsel. Door het eenvoudiger te maken, wordt het stelsel uitvoerbaarder - voor de Belastingdienst, maar ook voor u - en begrijpelijker voor de belastingbetaler.

Een vereenvoudiging van het belastingstelsel doe je niet van de ene op de andere dag. Dat is een kwestie van lange adem. Mijn voorgangers hebben de geesten rijp gemaakt en het eerste voorwerk gedaan. Ik ben druk bezig om het naar een volgende fase te brengen. Een van de stappen die we nu al kunnen zetten is besluiten welke fiscale regelingen we willen behouden en welke we willen afschaffen.

Een fiscale regeling is - zoals u weet - een uitzondering binnen het belastingstelsel. Het zijn dus afwijkingen, waarvoor goede redenen moeten bestaan omdat ze beslag leggen op publieke middelen. Uit verschillende evaluaties die de afgelopen jaren zijn gedaan is gebleken dat lang niet alle fiscale regelingen overeind blijven in de afweging tussen algemeen en specifiek belang. Het uitgangspunt is dat regelingen met een negatieve beoordeling moeten worden aangepast of afgeschaft. De afgelopen jaren is dat al vaker gebeurd. Denk aan de schenkingsvrijstelling eigen woning (de zogeheten 'jubelton'), de middelingsregeling en verschillende uitzonderingen in de autobelastingen (BPM en MRB). Het is dus niet ongehoord of revolutionair. Zie het als periodiek onderhoud.

Dat gaat niet met de botte bijl. Voor de regelingen die nu voorliggen ga ik de komende tijd in conclaaf met de departementen. De evaluatie-uitkomsten staan daarbij natuurlijk niet op zichzelf. Die bezien we in de context van de situatie. Het doel daarbij is steeds hetzelfde: een eenvoudiger stelsel, mét de mogelijkheid tot uitzonderingen, op voorwaarde dat die doelmatig en doeltreffend zijn.

Tenslotte: een eenvoudiger stelsel is eerlijker en efficiënter maar het heeft nóg een voordeel: het is duidelijker. Duidelijkheid leidt er hopelijk toe dat we de energie en de middelen die we nu steken in juridische procedures, nuttiger kunnen besteden. Het kan de vicieuze cirkel doorbreken, die begint met wetgeving die ruimte biedt voor juridische procedures, die op hun beurt weer leiden tot wetgeving om de ruimte dicht te schroeven en verharding van de wederzijdse posities.

Maar dat is misschien een onderwerp voor een volgende column...

drs. F.L. Idsinga, staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst

Op 1 november 2024 is Idsinga afgetreden.

Foto Martijn Beekman

Wie zijn data op orde heeft, kan zijn klant beter bedienen

Tijdens de RB dag van 11 oktober jl. stond het RB stil bij de veranderingen in de aangiftepraktijk die nu plaatsvinden en die er aankomen. In de aankondiging van deze zeer goedbezochte bijeenkomst stond de vraag centraal of deze veranderingen een revolutie of evolutie vormen. De middag eindigde niet met een eenduidige conclusie. Maar wel is het duidelijk dat de aangiftepraktijk er over tien jaar aanzienlijk anders uit zal zien en dat het raadzaam is om hier nu al op voor te sorteren.

Wilma Straathof | fotografie Raphaël Drent

Bij zijn introductie van het thema van de middag stelde Sylvester Schenk dat het onderwerp aangifte meestal niet zo in de belangstelling staat; advies springt nu eenmaal meer in het oog. Doorgaans wordt door cliënten vooral gesproken over de nog resterende termijn, of de aangifte al verzonden dan wel of uitstel is aangevraagd. Niet belangrijk dus? Toch wel. Want een aangifte is het formele contactmoment met de Belastingdienst; het beginpunt. En dit kan een bepalend moment zijn, stelde hij vervolgens, met een knipoog naar de fiscalist van de sterren, die zich nu in een gevangenis in de VS bevindt.

Hoe dan ook - er is in de aangiftepraktijk veel veranderd de afgelopen twintig jaar. Wie herinnert zich nog de A, B, Q, E en O-biljetten? Het afgeknipte hoekje? Waarbij hij opmerkte dat ontwikkelingen rond de vermogensbelasting maken dat het B-biljet nog wel eens terug kan komen.

Aangiftepraktijk over 10 jaar

Cornel van der Heiden, head Technology bij Lexens, kreeg als eerste het woord. In kort tijdbestek schetste hij hoe de aangiftepraktijk er over tien jaar uitziet. Van der Heiden noemde de veranderingen een vierde industriële revolutie. Net als bij iedere industriële revolutie zal deze met scepsis worden gezien, maar voor een blijvende verandering zorgen. Het is geen luxe meer om te digitaliseren, maar noodzaak.

Hij vatte de veranderingen samen, die zullen leiden tot een volledige automatisering. En schetste daarbij de stappen die daartoe doorlopen moeten worden: van vraaggestuurd, met ad hoc acties, naar eenduidige reken-schema's, standaardisering van de boekhouding, geautomatiseerde data-import (workflows) en tot slot zoals gezegd de volledige geautomatiseerde boekhouding en aangifteprocessen.

Een voorbeeld van een stap hierin is de standaardisering van de (e)facturatie, Peppol. Dit is een digitale rapportageverplichting die eerder al is aangekondigd en inmiddels zelfs een heuse 'autoriteit' kent. Deze digitalisering

medewerkers. De uitstroom wordt deels opgevangen door veel nieuwe mensen te werven. Met daarbij de kanttekening dat je ervaring niet makkelijk naar binnen haalt. Daarnaast speelt ook de steeds complexere regelgeving, wat voor de Belastingdienst keuzes noodzakelijk maakt. Idee is om fouten te voorkomen door zoveel mogelijk aan te sluiten bij de administratieve keten van

betekent praktisch dat de aangifte omzetbelasting op termijn gaat verdwijnen, want via Peppol wordt omzetbelasting direct verrekend. De RB die van dit toekomstperspectief op de hoogte is, u dus, kan zich daar nu al op voorbereiden. Meer informatie hierover is te vinden op www.peppolautoriteit.nl.

Verder noemde hij de digitale rapportageverplichting per 2030, met daarbij als eis dat binnen twee dagen een factuur wordt ingediend. In Nederland hebben we wat dit betreft nu geen rapportageverplichting, maar Polen en Italië bijvoorbeeld hebben dit al vergaand ingevoerd. Binnen de EU worden de regels ook wat dit betreft gelijkgetrokken; in november 2024 wordt hierover beslist.

RGS-ready

Een andere ontwikkeling die al in gang is gezet en in de toekomst de standaard wordt, is de koppeling van de aangifte aan de boekhouding. Boekhoudpakketten helpen om de data makkelijk te importeren met behulp van RGS (Referentie Grootboekschema). RGS is een standaardisering in Nederlandse rekeningschema's. Deze koppeling betekent een aanzienlijk efficiencycslag. Van der Heiden vroeg de zaal wie al 'RGS-ready' is en daarop verschenen – tot zijn genoegen – veel handen. RGS maakt de opgaaf van het werkelijk rendement ook makkelijker. Zijn boodschap was duidelijk: wie zijn data op orde heeft, kan zijn klant beter bedienen.

Een volgende stap is het digitaal bezwaar en beroep maken. Met daarbij de kanttekening dat een digitaal bezwaar niet collectief kan worden gedaan, maar alleen per klant. Zijn advies was: houd rekening met de nieuwe structuur en informeer uw klant erover.

Hij concludeerde tot slot dat de vierde revolutie kansen biedt. 'Deze verandering tegengaan is kansloos. Beter is om u te concentreren op de meerwaarde: het brengt kansen om meer te adviseren.'

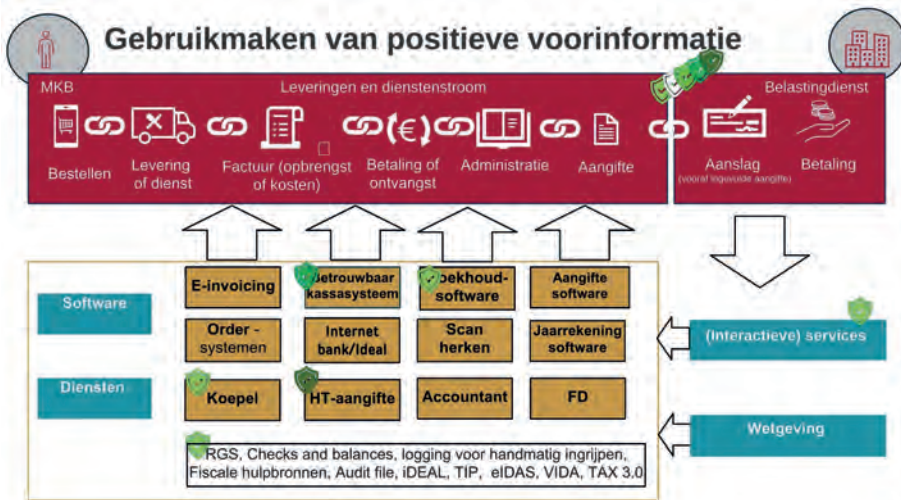
Bouwen aan vertrouwen

Vervolgens kwamen Dirk-Jan Bonnet, programmadirrecteur compliance, en Paul Jairath, projectleider MKB, van de Belastingdienst aan het woord over de uitdagingen waar de Belastingdienst voor staat. De dienst moet een antwoord hebben op de grote uitstroom van ervaren

ondernemers. En door het makkelijker te maken. 'Stel dat alle aangiftes foutloos zijn, dan hoeven we minder vragen te stellen. Hoe zorgen we voor minder fouten? Betekent dat ook iets voor u? Dat wij u meer vertrouwen?' Ook hier was de boodschap duidelijk: het leveren van kwaliteit kost geld, het niet leveren van kwaliteit kost kapitalen. De vraag die zij zich hierbij stellen is: kunnen we meer steunen op de kwaliteit van belastingadviseurs? Nu doorlopen alle aangiftes dezelfde route, het maakt niet uit of iemand zelf zijn aangifte indient of dat dit wordt gedaan door een belastingadviseur die is aangesloten bij een beroepsvereniging. Terwijl van de laatste meer kwaliteit kan worden verwacht. Je zou in je selectieprocessen best mee kunnen laten wegen dat de koepel op de kwaliteit van leden let.

Daarop werd in feite aangegeven dat wat dit betreft de knop wel om is: het voornemen is om een onderscheid te maken. Lang was de vraag erop gericht of dit onderscheid gemaakt moet worden. Nu is vooral de aandacht erop gericht onder welke voorwaarden het voorgaande zou kunnen gelden. Daarop toonden zij een afbeelding van de klantreis, waarin elementen voorkwamen die de vorige spreker ook al had genoemd (zoals Peppol), maar ook betrouwbare kassasystemen, iDEAL en OCR zijn elementen waarmee kwaliteit toe te voegen is. Al die

mogelijkheden hadden zij beoordeeld. In hun powerpoint hadden ze dit zichtbaar gemaakt. hoe dieper groen de kleur van het schildje is, hoe hoger de kwaliteit.

Twee investeringslijnen

Wat doet de Belastingdienst? Er zijn twee investeringslijnen. De eerste betreft het versterken van de administratieve keten. De tweede is het steunen op de toegevoegde waarde van softwareontwikkelaars, van koepels en van fiscaal dienstverleners. ‘Onze opgave is om kwaliteit zichtbaar en daarmee herkenbaar te maken.’ Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van de informatie van de fiscale hulpbronnen en de informatie voor de kleine ondernemer.

Wat speelt er verder? Daarop volgde een hele lijst met onderwerpen. Zoals digitaal bezwaar per kwartaal 1 van 2025 IH, Vpb en OB, ontsluiten van statusinformatie (aangifte, aanslag, bezwaar), stimuleren van gebruik betrouwbare afreksystemen, het onderzoeken van vereenvoudigde van aangifte IH winst, bepalen kwaliteitseisen en doorvertaling in risico- en selectiemodel. Dit alles in het kader van de toekomstige ‘seamless Taxation’.

Kaler of grijzer

De zaal luisterde geïnteresseerd, maar bleek ook kritisch. ‘De Belastingdienst moet zelf verbeteren: tijd vrijmaken – te veel tijd gaat naar fouten van kleine ondernemers.’ Onderwerpen werden benoemd, die sprekers niet aan de orde hadden laten komen, zoals de belastingmoraal en de zelfcontrole (Wwft) die al plaatsvindt.

Een lid formuleerde het puntig: ‘Leuk dat eindelijk digitale bezwaarmogelijkheid wordt beloofd, maar dit was 15 jaar geleden al beloofd.’ En ook overpeinzingen werden gedeeld. ‘Waarom is de Nederlandse overheid zo wantrouwig ten opzichte van belastingadviseurs in

vergelijking met andere landen? In Duitsland wordt de belastingadviseur hoger gewaardeerd. Hier in Nederland worden we als gek versleten. Ik proef een herhaling – toen is ook al gesproken over het BECON-overleg/nummer. We worden allemaal kaler of grijzer, maar komen geen stap verder.’

Deze reactie leverde een spontaan applaus op. Sprekers stelden daarop dat wordt gewerkt aan een koepelidentificatienummer. Gezegd werd dat de politiek wel wil, maar dat er bij het ministerie nog koudwatervrees is. Daarbij gaf spreker Dirk-Jan Bonnet aan dat dit voor de Belastingdienst een enorme verandering is. ‘De opgave is dat er minder wordt gekeken naar de aangiften en meer naar de processen.’

Beleid aanpassen

Ludwijn Jaeger stond vervolgens bij stil wat de veranderingen betekenen voor de aangiftepraktijk en voor tucht en aansprakelijkheid. Hij concludeerde dat door het fluide maken van de aangifte, het digitaal maken, er minder bezwaar gaat worden gemaakt – in plaats daarvan wordt herzien. Er komt wel een nieuwe fase bij: bezwaar tegen het nieuwe proces. Aanslag en aangifte gaan meer op elkaar lijken. Daar is veel kritiek op, maar dat vindt hij zelf niet helemaal terecht. ‘Veel aangiften en aanslagen verdwijnen, dat is pure winst.’

Vraag die van belang is: hoe gaan we in de herzieningsfase om met nieuwe jurisprudentie? Box 3 is wat dit betreft een pregnant voorbeeld. ‘Het wordt ingewikkeld als je ergens anders over denkt dan de Belastingdienst. Bouw je dan voort op het controlerapport? Volg je het standpunt en kijk je in bezwaar of je het anders kan krijgen? De vraag is hoe dit uitpakt. Bij controle gaat dat goed, maar hoe bij box 3?’ Hoe neem je een standpunt in dat afwijkt van Belastingdienst? Ga je dat risico aan? Jaeger toonde zich positief over het toekomstperspectief, hoewel hij weet dat daar ook anders over wordt gedacht. Wel houdt hij zijn hart vast bij het digitaal beter regelen omdat ICT van de belastingdienst nu geen schoonheidsprijs heeft. Vertrouwen bieden, lost wellicht een capaciteitsprobleem op, maar is best moei-

lijk. De derde optie is het makkelijker maken, door materiele wetgeving eenvoudiger te maken. En hij noemde daarbij dat er in de Kamer tot veel wijzigingen wordt besloten die niet praktisch zijn.

Tot slot somde hij verschillende plussen en minnen op. Bijvoorbeeld doordat er meer tijd is, gaan termijnen minder spelen. De ambtshalve vermindering (5 jaar) gaat verdwijnen en wordt korter. Maar er is wel langer onzekerheid wanneer de herzieningstermijn van 5 naar 8 jaar gaat.

Eigen verantwoordelijkheid

Voorzitter Jurjen Glazenberg van de VHMf (de vereniging van hogere ambtenaren bij het ministerie van Financiën) haalde een oud parapedaardje van stal, namelijk de Voldoening op Aangifte, kortweg VOA, waar zijn vereniging al sinds 1962 voor pleit.

Kern van dit idee is dat er meer eigen verantwoordelijkheid wordt gegeven en eenieder via een persoonlijk domein met rekentools zelf de belastingbijdrage kan berekenen en direct betalen met iDEAL. Dat scheelt de fiscus heel veel werk. Voordelen zijn dat er minder bezwaar wordt gemaakt, geen selectie - alleen op basis van een fraudesignaal. 'Dit systeem betekent een vereenvoudiging, is makkelijker, sluit aan bij het doenvermogen en betekent minder aangiften. Kortom vier vliegen in een klap.'

Hij vertelde dat de Adviescommissie Wetgeving VHMf deze aanpak als sympathiek heeft beoordeeld, maar denkt dat de uitvoering zo zijn problemen kent, de werking te ruim is en adviseert eerst eens te beginnen met onderdelen van de IB. Want dat zou veel minder (aanslagen) inkomstenbelasting betekenen.

Glazenbergs pleidooi was: de VOA verdient een maatschappelijke en politieke discussie. Daarbij gaf hij aan dat de staatssecretaris daarvoor al een voorzet heeft gegeven met de strategische agenda 2023-2024.

Minvermogen

Als laatste spreker riep bestuurslid Saskia van Kol haar collega's op om zich in te spannen voor minvermogen; mensen aan onderkant van het loongebouw. Het gaat volgens haar om een groep van 1 miljoen mensen die in armoede leeft.

Ze vertelde over haar eigen motivatie, namelijk dat ze mensen graag helpt en niet kan tegen onrechtvaardigheid, wat door de toeslagaffaire en afhandeling aardgashade in Groningen verder is aangewakkerd. Ze ergert zich aan dat schulden een verdienmodel zijn geworden en er onredelijke boetes door de overheid worden opgelegd. En wil zich daarvoor inspannen.

Ze verwees in haar bijdrage naar Solar Berk, kwartiermaker Belangenbehartiger voor Belastingplichtigen en Toeslaggerechtigden (zie Register 2024/05), die de term 'rechtvaardig' heeft geïntroduceerd; ofwel het binnen de wet- en regelgeving zoeken naar de meest menselijke, wettelijke oplossing. Dat is waar het wat Saskia betreft om draait.

Door haar klantenkring (de kunstensector) heeft ze veel ervaring met mensen die weinig financiële ruimte hebben. Zij begeleidt hen, maakt hen bewust van risico's en brengt hen algemene ondernemersvaardigheden bij. Ze stimuleert haar klanten actief om meer grip te krijgen op hun financiën, onder andere door hen te stimuleren om hun boekhouding te organiseren met een boekhoudprogramma. Daarbij noemde ze en passant dat de berichten over de wet DBA van afgelopen maanden veel onrust veroorzaken bij haar klanten, net als de aankondiging van de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering.

In haar praktijk heeft ze te maken met het aanvragen van toeslagen; iets wat steeds complexer is. Haar verwachting was dat maar weinig leden hiermee te maken hebben, maar toen ze daarna vroeg stak een derde van de zaal een hand op. Wat adviseurs hierbij zou kunnen helpen is als de toeslagenkaart in het fiscale memo wordt opgenomen, opperde Saskia. Dit idee kon rekenen op veel instemming en is inmiddels doorgegeven aan de uitgever van het Fiscaal Memo.

Tot slot vroeg ze de aanwezigen om actief mee te doen aan de Landelijke Aangiftedag die op 8 maart 2025 zal plaatsvinden. Op initiatief van SOFIR, waarvan ze namens het RB bestuurslid is, worden ook dit jaar weer belastingbiljetten ingevuld door wo- en hbo- studenten fiscaal recht of economie en de hbo-opleiding Tax Finance and Advice. Daarbij worden ze op die dag ondersteund door professionele belastingadviseurs en medewerkers van de Belastingdienst alsmede andere vrijwilligers bij Belastingwinkels.

En dan bitterballen

Na Saskia's betoog kondigde Sylvester Schenk met de vertrouwde afsluiting 'Bier en bitterballen' het einde van de middag aan. Daarna was er nog gelegenheid om collega's te spreken en na te praten over de (r)evolutie waar we middenin zitten.

DAC6 en DAC7 in de praktijk

In Register 2024/2 vertelden we dat de RB-commissie Internationaal en de Belastingdienst GO Unit Internationaal twee keer per jaar met elkaar in gesprek gaan. Tijdens dit samenkomen – aan de hand van een in onderling overleg samengestelde agenda – bespreken we wederzijdse ervaringen en aandachtspunten in de praktijk. Dit doen we nadrukkelijk samen met Jonge RB, want 'jong geleerd is oud gedaan'.

A.G. von Schwartzberg-Spuijbroek, H. Huijers, M. Wurtz en RB-commissie Internationaal.
Anne von Schwartzberg-Spuijbroek is aangiftemedewerker en Hessel Huijers is junior aangiftemedewerker bij Newton Belastingadviseurs B.V. en Mick Wurtz is consultant bij Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Dit najaar vond het tweede periodieke overleg van 2024 plaats. In dit artikel licht jong RB een aantal internationale onderwerpen toe die toen aan bod zijn gekomen. Op de agenda stonden onderwerpen als (evaluatie) DAC6 en DAC7, kwalificatiebeleid buitenlandse rechtsvormen, Wet Minimumbelasting/ Pijler 2, Amount B (OESO en breder) en Prinsjesdag. Deze bijdrage gaat in op de (evaluatie) DAC6 en DAC7, evenals Prinsjesdag.¹

DAC6

Zoals inmiddels wel bekend zou moeten zijn, verplicht de Europese richtlijn 2018/822 (DAC6) belastingadviseurs, intermediairs en soms belastingbetalers zelf om grensoverschrijdende fiscale constructies te melden aan de belastingautoriteiten. Het doel van DAC6 is om agressieve belastingplanning, -ontduiking en -ontwijking te bestrijden door meer transparantie te creëren rondom fiscale structuren die mogelijk schadelijk kunnen zijn voor de belastinginkomsten van lidstaten.

Deze richtlijn vereist dat meldingen worden gedaan wanneer grensoverschrijdende regelingen bepaalde kenmerken vertonen die duiden op potentieel misbruik. Deze wezenskenmerken kunnen betrekking hebben op zaken zoals het benutten van verschillen tussen belastingstelsels, kunstmatige constructies zonder reële economische activiteit of het ondermijnen van rapportageverplichtingen.

De rapportageverplichtingen gelden sinds 1 juli 2020 en zijn van toepassing op constructies die vanaf 25 juni 2018 zijn geïmplementeerd. DAC6 heeft ook als doel de samenwerking tussen Europese belastingautoriteiten te verbeteren, zodat zij sneller en effectiever kunnen reageren op mogelijke risico's tegen het uithollen van hun belastinggrondslag.²

Toezicht DAC6

Het toezicht op de naleving van de DAC6-verplichtingen wordt uitgevoerd door het Mandatory Disclosure Rules-team (MDR-team). Daarnaast vervult het MDR-team

een helpdeskfunctie voor intermediairs en belastingplichtigen. Het team is bovendien verantwoordelijk voor het opstellen en onderhouden van de leidraad waarin de DAC6-verplichtingen worden toegelicht.³

De wettelijke basis voor de handhaving van DAC6 ligt in de algemene handhavingsregels van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Deze wet biedt een kader voor toezicht, maar het begrip 'toezicht op de naleving' is niet eenduidig gedefinieerd. Volgens de aanwijzingen voor regelgeving worden activiteiten die door of namens een bestuursorgaan worden uitgevoerd om na te gaan of voorschriften worden nageleefd, aangeduid als 'toezicht op de naleving'. In dit kader voert het MDR-team controles uit, zoals bedrijfsbezoeken bij intermediairs.⁴ De Belastingdienst heeft de afgelopen tijd bij intermediairs gecontroleerd hoe zij toetsen of alle DAC6-meldingen zijn gedaan. Uit de praktijk blijkt dat wanneer de Belastingdienst gaten in het meldingsproces ontdekt, zij de volgende dag kan terugkomen om volledige dossiers ter controle op te vragen. Dit is ook de ervaring in andere lidstaten van de EU.⁵

Er wordt echter getwijfeld of de Belastingdienst en het MDR-team formeel zijn aangewezen als toezichthouder onder artikel 5:11 Awb, wat impliceert dat er onduidelijkheid bestaat over de wettelijke basis voor algemene controles zonder concrete aanleiding op belastingheffing. Momenteel lijkt toezicht voornamelijk gerechtvaardigd wanneer er specifieke meldingen of signalen van niet-naleving zijn. Dit betekent dat zonder concrete aanleiding, zoals een melding, algemene bedrijfsbezoeken juridisch problematisch kunnen zijn.

Verruimen bevoegdheden

Op 21 augustus 2023 heeft het ministerie van Financiën de Fiscale verzamelwet 2025 ter consultatie aangeboden. Deze is nu in behandeling bij de Tweede Kamer. Uit deze Fiscale verzamelwet 2025 blijkt dat het ministerie per 1 januari 2025 een aantal belangrijke veranderingen wil doorvoeren, waaronder een aanpassing van artikel 67h AWR.⁶

De wijziging van dit artikel zou de inspecteur expliciet de bevoegdheid geven om informatie en gegevens op te vragen, zelfs als er geen directe link meer is met belastingheffing. Dit betekent dat de Belastingdienst, en in het bijzonder het MDR-team, ook onderzoek kan doen naar de schuldvraag bij vermoedens van een beboetbare gedraging, zonder dat hier direct een belastingplicht of heffing aan verbonden is. Hoewel deze wetswijziging de controlebevoegdheid van de Belastingdienst aanzienlijk uitbreidt, richt deze zich voornamelijk op specifieke gevallen van niet-naleving en niet op algemene controles zonder concrete aanleiding.

In de praktijk heerst het gevoel dat de Belastingdienst momenteel nog terughoudend is met de actieve handhaving van DAC6, wat ook tijdens het overleg met de Belastingdienst GO Unit Internationaal naar voren kwam. De Belastingdienst gaf hierbij aan zelf ook nog te zoeken naar een goede manier om te handhaven op DAC6 en gebruikte hierbij een afgeleide van de welbekende slogan: ‘Wij kunnen het (ook) niet leuker maken’. Het betreft wel een aanstaande wetswijziging en een ontwikkeling om in de gaten te houden. Zo is bepaald dat transparantie richting de Belastingdienst daarbij essentieel is, belastingplichtigen moeten aan de regels voldoen en op termijn de Belastingdienst strenger zal gaan handhaven. Zodra de wijziging van artikel 67h AWR wordt doorgevoerd, krijgt de Belastingdienst hierbij dus een extra handhavingsmiddel.

Voor intermediairs is het cruciaal om goed voorbereid te zijn op deze mogelijke aanstaande wijziging door er zorg voor te dragen dat tijdig de benodigde informatie over mogelijke meldingen bij de klanten is opgevraagd en deze meldingen op tijd worden ingediend. Dit houdt ook in dat de eigen procedures, waarlangs (mogelijke) meldingen worden beoordeeld, goed tegen het licht moeten worden gehouden.

DAC7

DAC7 behelst een rapportageplicht om niet te vergeten. Juist voor het mkb is hiervoor in het overleg door de Belastingdienst GO Unit Internationaal nogmaals aandacht gevraagd. Ook al wordt door de Belastingdienst thans niet actief op handhaving ingezet. Wel geeft de Belastingdienst GO Unit Internationaal aan dat dit niet altijd zo zal blijven en rapportageverplichtingen van mogelijke voorgaande jaren niet komen te vervallen als deze niet zijn ingediend.

Met ingang van 1 januari 2024 zijn platformexploitanten op grond van Richtlijn (EU) 2021/514 (DAC7) verplicht om gegevens over verkopers te rapporteren. Deze richtlijn heeft dus effect op de platformeigenaren, maar ook op de verkopers via het platform. De verkopen die onder andere vallen onder de reikwijdte van DAC7 zijn de verkoop van goederen, verhuur van onroerend goed, verlenen van persoonlijke dienstverlening en de verhuur van transportmiddelen.⁷

Om onder de richtlijn te vallen, moet er sprake zijn van een digitaal platform. Een digitaal platform is een bedrijf dat zijn gebruikers in staat stelt om diensten of producten af te nemen. Hier valt niet enkel de activiteit zelf onder, maar ook de software die nodig is om te voorzien in de betaling van de prestatie. Er is geen sprake van een digitaal platform als de software enkel wordt gebruikt om te verwijzen naar een ander platform of om een advertentie te plaatsen. Een platformexploitant moet haar eigen gegevens en de gegevens van haar verkopers rapporteren. Gegevens die over de verkoper gerapporteerd moeten worden zijn onder andere de naam van de verkoper, het adres en het burgerservice of fiscaal nummer. De verkoper moet de mogelijkheid krijgen om de gegevens die verzameld zijn door de platformexploitant te controleren.⁸

Als een platformexploitant gegevens over een verkoper

doorgeeft, betreft dit een overzicht van de omzet die via het platform is gegenereerd.⁹ Een belangrijk punt dat in het overleg naar voren kwam, is dat diverse platforms brieven naar hun verkopers sturen waarin wordt vermeld dat zij gerapporteerd zullen worden. De Belastingdienst merkt dat veel belastingplichtigen hierdoor vrezen dat zij naar aanleiding van deze brief direct een belastingaanslag opgelegd zullen krijgen. Het verzoek aan u als intermediair is om aan uw klanten mee te geven dat het ontvangen van de brief niet betekent dat er direct een belastingaanslag tot stand komt. Het betreft een rapportageverplichting.

Een platformexploitant rapporteert de gegevens van haar verkopers als er sprake is van meer dan 30 keer een verkoop of een omzet van meer dan € 2.000 per kalenderjaar. Bij het verrichten van een dienstverlening of verhuur is het platform direct verplicht tot rapportage. Als aan deze grens wordt voldaan, hoeft er niet direct belasting betaald te worden. Dit is enkel zo wanneer er sprake is van een winstverwachting.¹⁰

Adviseer en informeer

De rapportageverplichting voor platformexploitanten was een eerste stap. De volgende stap in deadlines is 31 januari 2025. Als intermediair kunt u uw klanten die aan de regelgeving moeten voldoen, helpen bij het correct inrichten van hun administratie, zodat zij eenvoudig per verkoper kunnen rapporteren. Overleg tijdig met uw klant wie verantwoordelijk is voor het indienen van de rapportage: doet de klant dit zelf, of neemt u dit voor de klant uit handen? Ook als uw klanten heeft die verkopers zijn op een platform, kunt u hen ondersteunen door de eigen administratie van de verkoper te vergelijken met het overzicht dat van het onlineplatform wordt ontvangen. Daarnaast is het belangrijk om tijdig te informeren over de gevolgen voor de belastingheffing van de verkoopactiviteiten. Indien niet alle gegevens reeds zijn verkregen om een rapportage in te dienen, dien dan tenminste tijdig dat gedeelte in dat wel volledig is, zo heeft de Belastingdienst te kennen gegeven. Daarna dient dan alsnog zo spoedig als mogelijk de rapportage volledig gemaakt te worden. Begin oktober is de DAC7 website geactualiseerd met nieuwe informatie voor platformexploitanten, verkopers, softwareontwikkelaars en intermediairs. Wij verwijzen graag naar deze website: <https://www.belastingdienst.nl/dac7>. Op de website is een speciaal gedeelte met informatie voor de fiscaal dienstverlener. Vervolgens kun je via die pagina weer doorklikken naar de pagina DAC7 op Forum Fiscaal Dienstverleners

Prinsjesdag

We sluiten dit artikel af met een opsomming van de belangrijkste internationale wijzigingen uit het Belastingplan 2025. Op 17 september 2024 is het pakket Belastingplan 2025 bij de Tweede Kamer ingediend.

- Als eerste wijziging wordt in het belastingplan voorgesteld om de earningstrippingsmaatregel met ingang

van 1 januari 2025 te verhogen van 20% naar 25% van de gecorrigeerde winst (EBITDA).

- Als tweede wijziging wordt met ingang van 1 januari 2025 een nieuw groepsbegrip in de Wet bronbelasting voorgesteld. Het gaat hierbij om de definitie van een kwalificerend belang, dat zal worden aangepast naar kwalificerende eenheid.
- Als derde wordt een aanpassing van de 30%-regeling aangekondigd. De eerder aangekondigde versoeringen in de 30%-regeling zullen worden teruggedraaid en er zal weer een vast percentage worden gehanteerd dat voor vergoeding van extraterritoriale kosten in aanmerking komt.

Voor 2025 en 2026 blijft het percentage 30% en vanaf 2027 zal dit 27% worden. De nieuwe regeling geldt enkel voor werknemers die op of na 1 januari 2024 de regeling toepassen, voor werknemers die voor 2024 gebruik maakten van de regeling geldt overgangsrecht.¹¹

Tot slot

Langs deze weg dank aan de Belastingdienst GO Unit Internationaal die het wederzijds initiatief tot een waardevol overleg maakt en ook de betrokkenheid van Jong RB op waarde weet te schatten.

Mocht u naar aanleiding van dit artikel vragen hebben, aanvullende toelichting wensen dan wel een onderwerp willen inbrengen voor dit overleg dan kunt u zich wenden tot de leden van de commissie Internationaal van het RB.

Noten

- 1 Aan de overige onderwerpen is of wordt, waar relevant, door de RB-commissie Internationaal separaat aandacht besteed. Mochten er vragen zijn die specifiek zien op deze onderwerpen neem dan contact op met de RB-commissie Internationaal.
- 2 https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontent-nl/belastingdienst/intermediairs/overige_onderwerpen/kennisdatabank-mandatory-disclosure-rules-dac6/kennisdatabank-mandatory-disclosure-rules-dac6#algemeen.
- 3 <https://wetten.overheid.nl/BWBR0048112/2023-04-29>.
- 4 Aanwijzing 5.35: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0005730/2024-07-01> Kamerstukken II 1993/94, 23700, nr. 3, p. 128.
- 5 CFE, Bijeenkomst Ljubljana- Slovenië 2024, Fiscal Committee.
- 6 https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/36605_fiscale_verzamewet_2025.
- 7 <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/ondernemers/content/informatie-voor-fiscaal-dienstverleners-dac7>.
- 8 <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/ondernemers/content/informatie-voor-platformexploitanten-dac7>.
- 9 <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/ondernemers/content/informatie-voor-verkopers-DAC7>.
- 10 <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/werk-en-inkomen/content/inkomstenbelasting-betalen-over-internetverkoop>.
- 11 <https://www.rijksfinancien.nl/belastingplan-2025#pakket-belastingplan-2025>.

Jurisprudentie en wetgeving

INKOMSTENBELASTING

- 2024-049 Geen step-up voor verkrijgingsprijs aanmerkelijk belang bij remigratie 39

ERF- EN SCHENKBELASTING

- 2024-050 Wetgever aan zet bij oplossen probleem erfenis van niet-juridische ouder 39

OMZETBELASTING

- 2024-052 Voorbelasting voor toekomstige gebruik kamers in hospice niet aftrekbaar 40
- 2024-053 A-G Ettema: uitleg financiële verwevenheid in btw-fiscale eenheid te streng 41

VENNOOTSCHAPSBELASTING

- 2024-054 Zakelijke rente met eigen bv hoeft niet conform bankrente te zijn 41

FORMEEL

- 2024-055 Hoge Raad beantwoordt prejudiciële vragen over immateriële schadevergoeding 42

INKOMSTENBELASTING

2024-049 Geen step-up voor verkrijgingsprijs aanmerkelijk belang bij remigratie

Als een directeur-grootaandeelhouder (dga) emigreert wordt er een conserverende aanslag opgelegd voor het verschil tussen de verkrijgingsprijs van de aanmerkelijk belang aandelen en de waarde in het economische verkeer op het moment van emigratie. Als een dga remigreert dan wordt de verkrijgingsprijs voor de a.b.-heffing weer gesteld op de historische kostprijs alsof de dga Nederland nooit heeft verlaten. Alleen in uitzonderingsgevallen verhoogt Nederland deze historische kostprijs met de waardeinstijging van de aandelen gedurende de periode dat de dga in het buitenland heeft gewoond. Dat is het geval als de dga over de waardeinstijging in het buitenland aldaar belasting heeft betaald. Daarvan was echter geen sprake in de procedure van een dga die in 2001 emigreerde naar het Verenigd Koninkrijk. De conserverende aanslag die was opgelegd naar de waarde in het economische verkeer op het moment van emigratie werd na 10 jaar kwijtgescholden. In 2003 verhuisde de dga naar België en begin 2004 verhuisde zijn bv naar Curaçao. In 2017 remigreerden zowel de dga als zijn bv naar Nederland en wilde de dga dat de historische verkrijgingsprijs voor de aandelen werd verhoogd met de waardeinstijging van de aandelen in de periode dat hij niet belastingplichtig was in Nederland was, te weten vanaf 2004 tot 2017. De inspecteur stelde de verkrijgingsprijs vast op de historische kostprijs vermeerderd met de waardeinstijging tussen het moment van het vervallen van de conserverende aanslag (2014) en het moment van remigratie (2017). De dga ging in beroep en stelde dat de inspecteur ten onrechte geen rekening had gehouden met de waardeinstijging tussen het moment van verplaatsing van de feitelijke leiding naar Curaçao tot 10 jaar na deze verplaatsing. Volgens de dga was hij in die periode niet buitenlands belastingplichtig in Nederland. Er was in deze periode alleen sprake van buitenlandse belastingplicht op grond van de fictie van artikel 7.5, lid 6, Wet IB 2001 van de toen geldende wettekst. Vanaf 1 januari 2016 is in de wettekst de beperking tot die 10-jaarsperiode vervallen. Rechtbank Noord-Holland stelde de dga in het ongelijk waarop de dga sprongcassatie instelde. De Hoge Raad was het met de rechtbank eens dat voor de beoordeling of de dga in de periode 1 januari 2004 tot en met 31 december

2014 buitenlands belastingplichtig was, moest worden uitgegaan van de tekst van artikel 7.5, lid 6, Wet IB 2001 zoals die luidde op 10 januari 2017. De Hoge Raad verwees hiervoor naar zijn arrest van 22 september 2017 (ECLI:NL:HR:2024:1243). Hierin was beslist dat met de regels van de artikelen 4.21 en 4.25 Wet IB 2001 in samenhang gelezen met artikel 16 Uitvoeringsbesluit IB 2001 was beoogd om de verkrijgingsprijs van a.b.-aandelen zodanig vast te stellen dat daardoor in beginsel door Nederland belasting werd geheven over de waardeaan groei van die aandelen voor zover die was ontstaan in een periode dat in Nederland, ter zake van het a.b., op grond van het nationale recht sprake was van binnen- of buitenlandse belastingplicht. In lijn hiermee werd de verkrijgingsprijs van aandelen als bedoeld in artikel 4.21 Wet IB 2001 niet vermeerderd op grond van artikel 16, lid 3, Uitvoeringsbesluit IB 2001 als die aandelen een a.b. vormden en de houder van dat a.b. ter zake daarvan buitenlands belastingplichtig was in de periode voordat hij in Nederland kwam wonen. Of de a.b.-houder ter zake daarvan buitenlands belastingplichtig was in de periode voordat hij in Nederland kwam wonen, moest worden beoordeeld naar de wettelijke regels betreffende de buitenlandse belastingplicht die golden in de desbetreffende periode. De buitenlandse belastingplicht ter zake van a.b. omvatte zowel het geval dat de vennootschap waarin het a.b. werd gehouden, feitelijk in Nederland was gevestigd, als het geval dat die vennootschap op grond van artikel 7.5, lid 6, Wet IB 2001 fictief in Nederland was gevestigd. De Hoge Raad verwierp de stelling van de dga dat de verkrijgingsprijs alleen niet werd vermeerderd met waardeaan groei die was ontstaan in een periode dat de a.b.-houder voor zijn komst naar Nederland buitenlands belastingplichtig was op de grond dat de vennootschap feitelijk in Nederland was gevestigd.

■ Hoge Raad 20 september 2024, nr. 21/04910, ECLI:NL:HR:2024:1243

ERF- EN SCHENKBELASTING

2024-050 Wetgever aan zet bij oplossen probleem erfenis van niet-juridische ouder

Een kind dat erft van de vader met wie het een familierechtelijke betrekking heeft (de juridische vader) heeft een lager erfbelastingtarief en een hogere vrijstelling dan een kind dat erft van zijn biologische vader die niet zijn juridische vader is. De Hoge Raad heeft beslist dat deze regeling discriminerend is als het kind met

zijn biologische vader “family life” heeft als bedoeld in artikel 8 EVRM. Het is volgens de Hoge Raad echter aan de wetgever om rechtsherstel te bieden voor deze schending van het EVRM. De Hoge Raad besliste dit in een procedure van een in 1996 geboren zoon die bij zijn moeder en haar echtgenoot woonde. De echtgenoot van zijn moeder had hem in oktober 2001 erkend als kind. In 2017 overleed de biologische vader van de zoon. De zoon was bij testament benoemd tot één van de erfgenamen. In de aangifte erfbelasting claimde hij tariefgroep I met de vrijstelling voor kinderen. De inspecteur legde echter een aanslag op naar het derdentarief met de vrijstelling voor overige verkrijgers. De zoon ging in beroep en stelde dat de vrijstelling voor kinderen gold omdat hij had geërfd van zijn biologische vader was. Subsidiair stelde hij dat op grond van artikel 8 EVRM geen onderscheid mocht worden gemaakt tussen de biologische vader en de juridische vader. Rechtbank Gelderland was het echter met de inspecteur eens dat alleen bloedverwantschap (in biologische zin) onvoldoende was voor tariefgroep I en de vrijstelling voor kinderen. De zoon ging in hoger beroep. Hof Arnhem-Leeuwarden besliste dat de hoge vrijstelling en het lage tarief ook in dit geval golden. Volgens het hof was voor het begrip “kind” in de belastingwet niet verwezen naar het civielrechtelijke begrip familierechtelijke betrekking, maar was aangesloten bij het begrip bloedverwant. Naar spraakgebruik was een biologisch kind een bloedverwant van zijn biologische vader. Daarom kon een biologisch kind volgens het hof ook voor de erfbelasting worden aangemerkt als zijn eerstegraads bloedverwant. De staatssecretaris ging in cassatie.

De Hoge Raad besliste dat het begrip bloedverwant voor de belastingwet dezelfde betekenis heeft als in het civiele recht. Dit betekent dat een kind slechts bloedverwant is van zijn biologische vader als zij in een familierechtelijke betrekking tot elkaar staan, bijvoorbeeld door erkenning. Ook voor het zijn van afstammeling in de zin van de erfbelasting is een familierechtelijke betrekking vereist. Volgens de Hoge Raad valt de wettelijke regeling die bepaalt wat het kind netto (na erfbelasting) verkrijgt uit het vermogen van zijn biologische vader met wie family life heeft bestaan, binnen de werkingssfeer van artikel 8 EVRM. Daarom kan het verschil in behandeling van zo'n biologisch kind ten opzichte van een binnen huwelijk geboren kind worden getoetst aan het discriminatieverbod van artikel 14 EVRM. Dat verschil ligt erin dat het buiten huwelijk geboren kind geen aanspraak heeft op de hogere vrijstelling en het lagere tarief, hoewel sprake is geweest van family life met de biologische vader. Aangezien het gaat om een onderscheid tussen huwelijkse kinderen en buitenhuwelijkse kinderen, dus een onderscheid naar geboorte, zijn zeer zwaarwegende gronden vereist om het onderscheid te kunnen rechtvaardigen. Volgens de Hoge Raad bestaan die zeer zwaarwegende gronden niet. De Hoge Raad komt daarom tot de conclusie dat het gemaakte onderscheid in strijd is met het verbod van discriminatie van artikel 14 EVRM in samenhang met artikel 8 EVRM. De Hoge Raad bood echter geen rechtsherstel voor deze verdragsschending en besliste dat de wetgever aan zet is omdat het verschil in behandeling om keuzes vraagt die de rechtsvormende taak van de rechter te buiten gaan. Maatschappelijke ontwikkelingen rond meer-ouderschap, meer-oudergezag en draagmoederschap vragen namelijk om keuzes op rechtspoliteik terrein, onder meer met betrekking tot de familierechtelijke positie van buitenhuwelijkse kinderen. Verder moet een eventuele aanpassing van de fiscale

regels over het begrip kind in samenhang daarmee worden bezien. De Hoge Raad besliste dat het vooralsnog op de weg van de wetgever ligt om in het rechtstekort te voorzien en verminderde daarom de aanslag niet.

■ Hoge Raad 6 september 2024, nr. 22/02354, ECLI:NL:HR:2024:1130

OMZETBELASTING

2024-052 Voorbelasting voor toekomstige gebruik kamers in hospice niet aftrekbaar

De volgende procedure gaat om de vraag of de vergoeding die een hospice vraagt aan haar gasten belast is met btw (en tegen welk tarief) of vrijgesteld is van btw. Rechtbank Gelderland, rechtbank Den Haag, Rechtbank Noord-Nederland en hof Den Haag hebben op deze vraag al eerder beslist maar uit deze uitspraken blijkt geen eenduidig beeld. Voor de praktijk is het gewenst dat de Hoge Raad snel duidelijkheid verschaft over de btw-positie van hospices. Rechtbank Zeeland-West-Brabant besliste in een procedure van een stichting over toekomstige terbeschikkingstelling van gastenkamers in een bijna-thuis-huis dat de vergoeding vrijgesteld van btw was en de exploitant van dit hospice daarom geen recht had op aftrek van voorbelasting. In 2021 was begonnen met de bouw van een nieuwe accommodatie. Zodra het hospice gereed was, zou de stichting tegen vergoeding gestoffeerde en gemeubileerde gastenkamers ter beschikking stellen aan ongeneeslijk zieke mensen met een levensverwachting van nog maximaal drie maanden. De stichting was geen zorginstelling en leverde zelf geen zorg. De stichting had zelf geen medewerkers in dienst en zou vrijwilligers gaan inzetten voor haar statutaire taken. De medische en palliatieve terminale zorg zou worden geleverd door de behandelend arts van de gast en de verpleegkundigen van een bv. De stichting en de bv hadden een samenwerkingsovereenkomst. De mantelzorg en huishoudelijke diensten zouden worden verleend door de vrijwilligers. Die vrijwilligers zouden worden geworven, geschoold, ondersteund en begeleid door een andere stichting met wie ook een samenwerkingsovereenkomst was gesloten. De stichting vroeg de btw terug op betaalde voorbereidingskosten voor de toekomstige bouw en exploitatie van het hospice. De inspecteur wees het terugaafverzoek af omdat volgens hem de nog te verrichten prestaties volledig waren vrijgesteld van btw. De stichting ging in beroep en stelde dat de hoofdprestatie de tijdelijke verhuur van gastenkamers was als bedoeld in artikel 11, lid 1, letter b, ten tweede, Wet OB, short stay verhuur, en dat de ondersteuning door vrijwilligers en coördinatoren bijkomstig van aard was. De hoofdprestatie, inclusief de bijkomstige dienstverlening, was volgens de stichting op grond van artikel 9, lid 2, letter a en Tabel I post b.11 Wet OB belast tegen 9% btw. Rechtbank Zeeland-West-Brabant was het niet met de stichting eens. Volgens de rechtbank bestond de exploitatie van het hospice uit meer dan het tijdelijk verhuren van gastenkamers aan haar gasten. Voor de gasten was het tijdelijk huren van een kamer in het hospice ook geen doel op zich. Het ging de gasten om een verblijf in een hospice waarvan zij wisten dat daar aan hen de benodigde zorg kon worden verleend en waar ontzorging plaatsvond, zodat de laatste levensfase zo comfortabel mogelijk kon verlopen en het afscheid nemen voorop kon staan. Het was niet

aannemelijk dat een consument die tijdelijk onderdak en maaltijden nodig had, zou kiezen voor een verblijf in het hospice. Dat de stichting wel de voorwaarde stelde dat gasten terminaal ziek waren en de verwachte duur van het verblijf daarom maximaal drie maanden zou zijn, was alleen onvoldoende om te beslissen dat sprake was van short stay verhuur. Het hospice was specifiek gericht op de geestelijke en lichamelijke verzorging en ontzorging van terminale patiënten die op steun, zorg en verzorging door anderen waren aangewezen en bood in dat kader diensten aan de gasten aan. De terbeschikkingstelling van een kamer was een onderdeel van de verrichte prestatie en niet het wezenlijke kenmerk daarvan. De wezenlijke kenmerken van de verrichte prestatie bestonden uit het verlenen van zorg aan de gasten in bredere zin zoals emotionele ondersteuning door vrijwilligers en het coördineren van de aan de gasten door derden te verlenen zorg in combinatie met tijdelijke huisvesting. De rechtbank besliste dat de prestatie niet was aan te merken als short stay verhuur. Aangezien de stichting zelf geen medische prestaties verrichtte, vielen haar prestaties niet onder de vrijstelling van artikel 11, lid 1, letter c, Wet OB. Omdat de toekomstige terbeschikkingstelling van gastenkamers een vrijgestelde prestatie was, had de inspecteur de teruggevane van btw terecht geweigerd.

■ *Rechtbank Zeeland-West-Brabant 23 september 2024, nr. 23/12049*

2024-053 A-G Ettema: uitleg financiële verwevenheid in btw-fiscale eenheid te streng

Voor een fiscale eenheid voor de btw moet sprake zijn van financiële, economische en organisatorische verwevenheid. Advocaat-Generaal Ettema heeft geconcludeerd dat het begrip financiële verwevenheid voor de fiscale eenheid btw te streng is.

Een bv hield zich bezig met het inzetten van personeel in twee thuiszorginstellingen (bv's). Zij hadden daarvoor een samenwerkingsovereenkomst gesloten. A was één van de twee 50%-aandeelhouders van de bv en bezat alle aandelen in de thuiszorginstellingen. De inspecteur legde over 2013 een naheffingsaanslag btw op voor de vergoeding die de bv voor het personeel ontving van de thuiszorginstellingen. De bv ging in beroep en stelde dat zij geen economische activiteiten verrichtte omdat zij alleen diensten verleende aan haar gelieerde ondernemingen, maar rechtbank Zeeland-West-Brabant en

Den Bosch beslisten dat van een fiscale eenheid voor de btw tussen de drie bv's geen sprake was omdat voor verwevenheid in financieel opzicht was vereist dat tenminste de meerderheid van de aandelen in elk van de bv's middellijk of onmiddellijk in dezelfde handen was. De aandelen van de bv waren in handen van twee 50%-aandeelhouders, zodat aan dat vereiste niet was voldaan. De bv ging in cassatie.

Advocaat-Generaal Ettema heeft een conclusie genomen en de Hoge Raad geadviseerd het cassatieberoep gegrond te verklaren. Volgens de Advocaat-Generaal volgt uit vaste jurisprudentie van de Hoge Raad dat voor financiële verwevenheid tussen kapitaalvennootschappen vereist is dat ten minste de meerderheid van de aandelen in de ene vennootschap, inclusief de aan de aandelen verbonden zeggenschap, middellijk of onmiddellijk in dezelfde handen is. Uit het arrest van het EU-hof van Justitie in de zaak Norddeutsche Gesellschaft für Diakonie volgt volgens de Advocaat-Generaal dat deze invulling vanuit Unierechtelijk perspectief te streng is. Gelet op dit arrest is de invulling die de Hoge Raad heeft gegeven aan de financiële verwevenheid, zoals voor het laatst bevestigd in zijn arrest van 18 februari 2022 (ECLI:NL:HR:2022:269) daarom te streng. Volgens die uitleg moet het bestaan van financiële verwevenheid worden aangenomen als ten minste de meerderheid van de aandelen - daaronder begrepen de aan de aandelen verbonden zeggenschap - in elk van de tot de ondernemersgroep behorende vennootschappen middellijk of onmiddellijk in dezelfde handen is. De Advocaat-Generaal vindt dat de Hoge Raad het criterium voor financiële verwevenheid moet versoepelen. Volgens de A-G kan de conclusie worden getrokken dat een (rechts)persoon die 50% van de aandelen in een andere entiteit in handen heeft, een voldoende financiële band heeft met die andere entiteit, indien die (rechts)persoon in staat is zijn wil op te leggen aan de andere entiteit.

■ *RConclusie Advocaat-Generaal 26 juli 2024, nr. 23/00708, ECLI:NL:PHR:2024:796*

VENNOOTSCHAPSBELASTING

2024-054 Zakelijke rente met eigen bv hoeft niet conform bankrente te zijn

Rechtbank Gelderland heeft beslist dat de zakelijke rente die een directeur-groootaandeelhouder (dga) met zijn bv overeenkomt, niet bankconform hoeft te zijn. Een bv moet namelijk niet met een bank, maar eerder met een particuliere belegger worden vergeleken. De rechtbank besliste dit in de volgende zaak.

Een dga hield alle aandelen van een bv. Op 31 januari 2018 kwam de dga in privé met F en bedrijf 1 (de derden) schriftelijk overeen dat hij een lening van € 1 mln verstrekke aan de derden. De rente bedroeg 7% op jaarbasis en de lening had een looptijd van 1 jaar, zonder zekerheden. De bv sloot op dezelfde dag met de dga in privé een geldleningsovereenkomst met ingang van 1 februari 2018, waarbij de bv een lening van € 1 mln verstrekke aan de dga. De rente bedroeg 2% op jaarbasis, de lening had een looptijd van 5 jaar en er waren zekerheden verstrekt. De bv maakte in februari 2018 € 1 mln over aan bedrijf 1. Op 1 januari 2019 verlaagden de bv en de dga de rente op de lening naar 1%. In 2022 ontving de dga van bedrijf 1 het bedrag van € 1 mln terug en maakte dit bedrag inclusief € 5.000 rente over aan de bv met de omschrijving "storting bedrijf 1". De inspecteur verhoogde de winst van de bv met € 45.866 in verband met een rentecorrectie van een vordering op de dga. De inspecteur stelde dat het de bv was die in feite € 1 mln aan de derden had uitgeleend, zodat de per saldo van de derden ontvangen rente van 7% tot de winst van de bv moest worden gerekend. Er was volgens de inspecteur geen zakelijke reden waarom de bv maar een gedeelte van de door de derden betaalde rente in haar resultaat zou hoeven opnemen. Volgens de inspecteur had de bv verder een onzakelijke lening met de dga gesloten, waarbij de rente van 2% (en later 1%) gecorrigeerd moest worden naar een zakelijke rente van 7%. De bv ging in beroep en stelde dat de dga had besloten om in privé een lening te verstrekken aan de derden, te weten een zakelijke vriend met een vastgoedonderneming. Door het privé-karakter van de transactie had de dga bewust besloten om de bv buiten de transactie met de derden te laten. De lening aan derden had een privé-karakter zodat het zuiver was dat

de dga die leenovereenkomst sloot en niet de bv. Er was dan ook geen sprake van enig winstgemis. Rechtbank Gelderland was het met de dga eens. De inspecteur had niet aannemelijk had gemaakt dat de bv in feite een leenovereenkomst was aangegaan met de derden waarbij de bv € 1 mln had uitgeleend tegen 7% rente. De bv had civielrechtelijk een leenovereenkomst gesloten met de dga en de dga had civielrechtelijk een leenovereenkomst gesloten met de derden en er was geen reden om deze leenovereenkomsten civielrechtelijk of fiscaalrechtelijk te herkwalificeren in een leenovereenkomst tussen de bv en de derden. De bv was civielrechtelijk geen verplichting aangegaan om de derden een geldbedrag te verstrekken, zodat zij door haar betaling aan die derden geen eigen verbintenis was nagekomen. Er was dan ook geen sprake van een vermogensvermindering bij de bv. De rechtbank besliste vervolgens dat uit een arrest van de Hoge Raad van 5 februari 1997 (ECLI:NL:HR:1997:AA3236) volgde dat de bv als gelduitlener aan haar aandeelhouder in beginsel niet moest worden vergeleken met een gelduitlenende financiële instelling, maar met een particuliere belegger. De rente moest daarom worden gesteld op het door een particuliere belegger te behalen rendement op een geldlening aan een derde, waarbij die geldlening wat betrof omvang, looptijd en risico vergelijkbaar was met de lening die de bv aan haar aandeelhouder had verstrekt. Hierbij moest er van worden uitgegaan dat de particuliere belegger geen andere relatie had met de geldlener dan die voortvloeide uit de overeenkomst van geldlening. De inspecteur had niet aannemelijk gemaakt dat de bv met de dga een rente was overeengekomen die lager was dan zij van een niet-aandeelhouder, die overigens in dezelfde positie verkeerde, zou hebben bedongen. De inspecteur had verder niet aannemelijk gemaakt dat 7% een zakelijke rente was voor de leenovereenkomst die de bv met de dga had gesloten en had dus niet aannemelijk gemaakt dat de lening tussen niet zakelijk was.

■ *Rechtbank Gelderland 7 juni 2024, nr. 23/4435, ECLI:NL:RBGEL:2024:6105*

FORMEEL

2024-055 Hoge Raad beantwoordt prejudiciële vragen over immateriële schadevergoeding

Hof Den Bosch stelde op 6 maart 2024 prejudiciële vragen over immateriële schadevergoeding aan de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft die vragen op 27 september 2024 beantwoord. In tussentijd was er echter al het nodige veranderd in de jurisprudentie van de Hoge Raad op het terrein van de immateriële schadevergoeding (IMSV) bij de overschrijding van de redelijke termijn van berechtiging. Drie van de vijf vragen van het hof beantwoordde de Hoge Raad al eerder in andere arresten.

Het arrest met de grootste gevolgen, is het arrest van 14 juni 2024 (ECLI:NL:HR:2024:853). Alleen bij een procedure met een gering financieel belang mag worden verondersteld dat de lange duur van de procedure niet of nauwelijks tot spanning en frustratie bij de belanghebbende heeft geleid en is er dus geen reden om een immateriële schadevergoeding toe te kennen. Op 14 juni 2024 besliste de Hoge Raad dat er geen immateriële schadevergoeding meer wordt toegekend wanneer het financiële belang bij de procedure minder dan € 1.000 bedraagt, en de redelijke termijn met niet meer dan 12 maanden is overschreden.

De zaak

Een man ging in hoger beroep tegen de WOZ-waarde van zijn woning en vroeg daarbij om een immateriële schadevergoeding in verband met een overschrijding van de redelijke termijn. De gemeente stelde dat geen sprake was van spanning en frustratie, omdat afstand was gedaan van een te ontvangen vergoeding ten gunste van het in bezwaar en beroep ingeschakelde no-cure-no-pay-bureau. Verder stelde de gemeente dat de immateriële schadevergoeding moest worden gematigd, omdat het financiële belang bij waardevermindering maar € 115,89 bedroeg. De Hoge Raad heeft de prejudiciële vragen die hof Den Bosch (ECLI:NL:GHS-HE:2024:699) stelde, als volgt beantwoord.

1. Staat een beding waarin is overeengekomen dat een door de rechter te bepalen IMSV ten goede komt aan de rechtsbijstandverlener, in de weg aan het toekennen van een dergelijke vergoeding aan de belanghebbende?

Uit een arrest van de Hoge Raad van 31 mei 2024 (ECLI:NL:HR:2024:775) volgde dat het feit dat de belanghebbende bij voorbaat een beslissing had genomen over de besteding van de vergoeding die hij eventueel zou krijgen voor spanning en frustratie vanwege de lange duur van een procedure, zoals het geval was bij een beding als het onderhavige, niet meebracht dat die spanning en frustratie hem bespaard zouden blijven, en hij dus niet zulke immateriële schade zou lijden. Aan toekenning van een immateriële schadevergoeding stond niet in de weg dat de belanghebbende ermee had ingestemd dat een eventuele vergoeding van zodanige schade aan de rechtsbijstandverlener werd uitbetaald.

2. Moet de zogenoemde “bagatel-grens” van € 15 worden verhoogd en zo ja, tot welk bedrag?

De Hoge Raad besliste in een arrest van 14 juni 2024 (ECLI:NL:HR:2024:853) dat de rechter voortaan in belastingzaken waarin de redelijke termijn voor berechtiging was overschreden, kon volstaan met de constatering dat de redelijke termijn was overschreden wanneer het financiële belang bij de procedure minder dan € 1.000 bedroeg en de redelijke termijn met niet meer dan 12 maanden was overschreden.

3. Moet de immateriële schadevergoeding worden gemaximeerd op het pleitbare financiële belang bij de procedure?

4. Moet de immateriële schadevergoeding in WOZ-procedures (en eventueel andere heffingen) worden gemaximeerd op € 50 per zes maanden overschrijding?

De Hoge Raad zag geen aanleiding voor een afwijking van de rechtspraak op grond waarvan voor de hoogte van de immateriële schadevergoeding als uitgangspunt, en behoudens wettelijke uitzonderingen, een tarief moest worden gehanteerd van € 500 per half jaar waarmee die termijn was overschreden, in die zin dat de immateriële schadevergoeding moest worden gebonden aan een maximum, bijvoorbeeld het pleitbare financiële belang dat de belanghebbende bij de procedure had. De Hoge Raad zag ook geen aanleiding om anders te beslissen voor zaken die een bepaalde belasting, heffing of beschikking, zoals een WOZ-beschikking, betroffen.

5. Moet griffierecht worden vergoed in zaken waarin titel 8:4 Awb van toepassing is en het (hoger) beroep in de hoofdzaak ongegrond is, maar een immateriële schadevergoeding wordt toegekend?

De Hoge Raad besliste in een arrest van 31 mei 2024 (ECLI:NL:HR:2024:775) dat als de rechter het beroep, het hoger beroep of het beroep in cassatie op zichzelf beschouwd ongegrond vond, maar wel een immateriële schadevergoeding toekende, niet langer

het griffierecht aan de belanghebbende moest worden vergoed. De Hoge Raad voegde daar nu ter verduidelijking aan toe dat ook als de overschrijding van de redelijke termijn voor de fase van eerste aanleg (de gezamenlijke fase van bezwaar en beroep) enkel het gevolg was geweest van een onredelijk lange duur van de bezwaarprocedure, er geen aanleiding was om het bestuursorgaan te veroordelen tot het vergoeden van griffierecht. Verder gold de nieuwe regel dat geen vergoeding van griffierecht hoefde plaats te vinden vanwege het feit dat de behandeling van het geschil in de fase van eerste aanleg, het hoger beroep of het beroep in cassatie onredelijk lang had geduurd, ook voor zaken waarin de Staat werd veroordeeld tot het vergoeden van schade wegens overschrijding van de redelijke termijn door de rechter. Een dergelijke vertraging, die was opgetreden na het instellen van een rechtsmiddel bij deze rechter, vormde volgens de Hoge Raad geen tekortkoming die

aanleiding had gegeven tot het instellen van dat rechtsmiddel en dus ook niet tot de daaruit voortvloeiende verschuldigdheid van griffierecht.

Tot slot merkte de Hoge Raad op dat de in het arrest van 31 mei 2024 bedoelde eerbiedigende werking ook betrekking had op belastingzaken waarin de redelijke termijn voor de betreffende fase van de procedure (bezwaar en beroep, hoger beroep, cassatie-beroep) op 31 mei 2024 al was overschreden en waarin de rechter vanwege die overschrijding ambtshalve een immateriële schadevergoeding moest toekennen. Ook dan was immers op basis van eerdere rechtspraak van de Hoge Raad vóór 31 mei 2024 een te eerbiedigen aanspraak op vergoeding van het betaalde griffierecht ontstaan.

■ Hoge Raad 27 september 2024, nr. 24/00806, ECLI:NL:HR:2024:1299

Wetgeving

De stand van zaken

per 16 oktober 2024

■ Wetsvoorstel +MvT TK

■ Verslag TK

■ Nota n.a.v. verslag TK

■ Eindverslag TK

■ Aangenomen TK

■ Wetsvoorstel EK

■ Voorlopig verslag EK

■ Memorie van Antwoord EK

■ Eindverslag EK

■ Aangenomen EK

■ Staatsblad

■ Datum inwerkingtreding

Spoedwet conditionele eindafrekening dividendbelasting 35 523

Dag na datum Stb

Initiatiefwetsvoorstel aanpassing box 2 en vervallen fiscale regelingen 36 128

1-1-2024

Wet herziening bedrag ineens 36154

Bij KB

Initiatiefwetsvoorstel Wet vermogensbelasting 2024 36 173

1-1-2024

Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen 36 577

Bij KB

Wijzigingswet beperking toegang tot UBO-registers 36584

Bij KB

Belastingplan 2025 36 602

1-1-2025

Overige Fiscale Maatregelen 2025 36 603

1-1-2025

Belastingplan BES-eilanden 2025 36 604

1-1-2025

Fiscale Verzamelwet 2025 36 605

1-1-2025

Wet aanpassing Wet minimumbelasting 2024 36 609

1-1-2025

Wet aanpassing fiscale bedrijfsopvolgingsfaciliteiten 2025 36 610

1-1-2025

Beëindiging salderingsregeling elektriciteit 36 611

1-1-2025

Even voorstellen: sparring partner Pieter van Deudekom

Senior pensioenadviseur en financieel planner Pieter van Deudekom heeft 40 jaar ervaring in de pensioenadvieswereld. Accountants, belastingadviseurs en financieel planners doen graag een beroep op zijn pensioen kennis. Heeft u een vraag of zoekt u een klankbord? Laat u fiscaal, juridisch en/of actuariëel bijpraten door Pieter. Hij zet u met plezier op het goede spoor.

Belafsprak inplannen

Plan een belafsprak in met behulp van de qr-code.

Speciaal voor adviseurs: Samen Doelbeleggen

Wij hebben een portal voor u als financieel adviseur ontwikkeld. Dit kan Samen Doelbeleggen voor u betekenen:

- Kenniscentrum voor hulp bij advisering
- Advies van DSI Beleggingsadviseurs
- Tool waarmee u zelf offertes maakt voor uw klant
- Begeleiding van uw klant bij het aanvragen van de rekening
- Doorlopende inzage in de portefeuille en rapportages van uw klant

De Lijfrente Helpdesk voor adviseurs

Adviseren over lijfrentes is voor de meeste belastingadviseurs geen dagelijkse kost. Als uw klant dan ook nog een stamrecht en/of oudedagsvoorziening (ODV) heeft, is het een hele kunst om de best passende opties op een rij te krijgen en door te rekenen. De Lijfrente Helpdesk schiet professionals te hulp, zodat zij hun klant in al die gevallen toch optimaal kunnen adviseren.

Klanten verwachten van u als hun vertrouwde adviseur een doordachte oplossing, waarmee ze het beste uit hun geld kunnen halen. Die adviesbehoefte kan verder gaan dan uw fiscale kennis reikt. Dat is ook niet zo gek, want de lijfrentemarkt is de laatste jaren een bijna ondoordringbaar oerwoud van regelgeving en producten geworden. De diverse soorten stamrecht en de in 2017 in het leven geroepen ODV maken het er niet makkelijker op.

Buiten de gebaande paden

Het pensioenbureau van Samen Doelbeleggen heeft dagelijks te maken met praktijkcasussen waarin deze onderwerpen een rol spelen. Een DGA met een ODV-uitkering die zijn bv wil liquideren bijvoorbeeld. Of een klant die stamrecht wil omzetten in een flexibel pensioen. Of een ondernemer die zijn pensioen juist wil uitstellen. In al deze situaties denken de mensen van Samen Doelbeleggen mee over de best

mogelijke oplossing, en die kan ook buiten de gebaande paden liggen. Het resultaat is een tevreden klant, die zijn pensioenwensen in vervulling ziet gaan. In de komende edities van Het Register lichten we steeds één casus uit, zodat u een idee krijgt van de keuzemogelijkheden en de fiscale en juridische consequenties.

Vraagbaak voor professionals

Heeft u in uw adviespraktijk te maken met een vraag over lijfrentes, stamrechten, pensioen in eigen beheer, ODV of een combinatie van deze onderwerpen? Hiervoor kunt u kosteloos terecht bij de Lijfrente Helpdesk van Samen Doelbeleggen. De ervaren pensioenadviseurs van de Lijfrente Helpdesk fungeren als vraagbaak voor professionals en denken graag mee over een specifiek dossier. Zij kennen de markt van lijfrenteverzekerings-, bankspaarproducten en beleggingsproducten en hebben zowel actuariële expertise als fiscale en juridische kennis. Op verzoek kan de Lijfrente Helpdesk ook actuariële berekeningen maken, offertes vergelijken en overeenkomsten opstellen. Daarvoor kunnen in overleg kosten in rekening worden gebracht.

DOELBELEGGEN.NL

T 020-555 0055 | M adviseur@doelbeleggen.nl

Verenigingsnieuws

Nieuwjaarsbijeenkomst 24 januari 2025 'Tijdelijk nieuw - Innovatie in de fiscaliteit'

In het mooie NBC Congrescentrum Nieuwegein vindt vrijdag 24 januari de ALV - Nieuwjaarsbijeenkomst plaats met aansluitend een fiscaal congres. Ook deze editie wordt gehouden in hybride vorm, waarbij je zelf de keuze hebt of je naar de locatie in Nieuwegein komt, of digitaal aansluit.

De Algemene Ledenvergadering start om 10.00 uur, met een inloop vanaf 9.30 uur. Het fiscaal congres start na de lunch, om circa 13.30 uur. Het thema en de sprekers worden in de loop van november 2024

bekendgemaakt. Wel kunnen we alvast verklappen dat we een blik in de toekomst werpen met interactieve sprekers en ter afsluiting een rondetafelgesprek.

Reserveer de datum van vrijdag 24 januari 2025 alvast in jouw agenda.
Zie: <https://rb.nl/alv-fiscaal-congres-2025>

RB Podcast: altijd dichtbij en nog steeds in de groei

Een nieuwe mijlpaal: de RB Podcast tikte eind oktober de 25.000 downloads aan, een mooie prestatie voor een B2B podcast, met een specifiek onderwerp als fiscaliteit.

Ben jij al bekend met de RB Podcast? Het luisteren naar onze podcast is een gemakkelijke manier om kennis op te nemen; geïnspireerd te raken of iets nieuws te horen. Natuurlijk op een voor jou geschikt moment; in de auto, trein, of 'gewoon' in je luie stoel thuis.

Alle afleveringen van de RB Podcast behandelen fiscale onderwerpen: van fiscaliteit rondom cultuur tot actualiteiten als Box 3 en de Villataks. Ondertussen hebben we tientallen afleveringen online staan en neemt de luisterdichtheid nog altijd toe. Wekelijks verschijnt er een nieuwe podcast online en zo nu en dan zelfs een extra aflevering. Allemaal onder leiding van gastheer Sylvester Schenk en co-host/producer Koos Woltjes.

Vanzelfsprekend willen wij al onze luisteraars van harte bedanken voor het bereiken van deze mooie mijlpaal! Mocht je de RB Podcast nog niet kennen, beluister dan eens een aflevering.

Onze podcast is te vinden op diverse platforms zoals Google Podcasts, Spotify en Apple podcasts.

We ontsluiten de RB Podcast natuurlijk ook via onze website en via onze LinkedIn-pagina Register Belastingadviseurs.

Tip een student: gratis lidmaatschap voor een vliegende start!

Ken je in jouw omgeving een fiscaal student die meer praktijkgerichte kennis en vaardigheden wil opdoen? Met het studentlidmaatschap van het RB krijgen studenten gratis toegang tot exclusieve tips, tools, kennis en praktische vaardigheden die niet in boeken staan. Bovendien maken ze deel uit van het RB-netwerk, boordevol kansen en met expertise van ervaren professionals. Het RB ondersteunt studenten graag bij de voorbereiding op een succesvolle carrière in de fiscaliteit.

Ken jij een student die een vliegende start verdient? Dan is het gratis studentlidmaatschap de ideale kans! Scan de QR-code voor meer informatie.

Modellen voor inrichting Wwft-verplichtingen

Sinds kort kunnen RB-leden gebruik maken van door Bureau Vaktechniek herziene en daarnaast ook nieuw ontwikkelde modellen op Wwft-gebied. Met deze modellen krijg je praktische handvatten om te kunnen voldoen aan de door de Wwft gestelde vereisten voor belastingadviseurs.

De modellen staan op onze website onder de fiscale modellen (interessegebied Wwft). Het alleen downloaden van deze modellen volstaat niet om aan de Wwft-verplichtingen te voldoen. Je dient ze nog wel specifiek op je eigen organisatie af te stemmen en nader in te vullen. Als kapstok voor de modellen geldt het document 'Schema Wwft Risicomanagement'. Na het openen van dit document krijg je in één oogopslag te zien welke modellen er zijn en hoe die zich tot elkaar verhouden. Wwft risicomanagement bestaat uit risicoanalyse en risicobeleid.

Risicoanalyse

Voor het uitvoeren van een risicoanalyse is een 'Stappenplan' opgesteld die een

Wwft-instelling kan doorlopen om aan de verplichting tot het maken van een risicoanalyse te voldoen en om risicobeleid op te stellen die op de risicoanalyse is gebaseerd. De resultaten hiervan kunnen worden vastgelegd in de ontwikkelde 'Template risicobeheersingsmatrix'. Deze matrix biedt een gestructureerde manier voor het vastleggen van de resultaten van de risicoanalyse en -beoordeling van de Wwft-instelling. Tevens wordt hiermee de op het risicoprofiel afgestemde risicobeleid inzichtelijk gemaakt.

Risicobeleid

Voor het opstellen van een risicobeleid kan gebruik worden gemaakt van het RB-model 'Risicobeleid'. Dit risicobeleid

omvat het geheel van getroffen gedragslijnen, procedures en maatregelen om aan de Wwft-verplichtingen te voldoen. Dit model vormt de optelsom van de volgende beschikbaar gestelde beleidsmodellen:

- 'Doorlicht- en Opleidingsplicht'
- 'Melden van ongebruikelijke transacties'
- 'Cliëntenonderzoek (CDD)'

Bij het model voor CDD stellen we de volgende drie templates beschikbaar voor de uitvoering van dit opgestelde beleid:

- 'Cliëntenacceptatieformulier'
- 'Cliënt – Identificatie en Verificatie'
- 'UBO – Identificatie en Verificatie'

Met deze modellen en het recent gepubliceerde 'RB Handboek Wwft-Basis' biedt het RB haar leden de tools en kennis om aan de wettelijke vereisten van de Wwft te kunnen voldoen.

Kom naar RB-Agrodag 2024

Je kunt je waarschijnlijk niet anders herinneringen dan dat de Nederlandse landschappen bedekt zijn met weilanden en landbouwgrond van de boer. Maar wat eens vanzelfsprekend leek, lijkt nu te veranderen. De RB-Agrodag (3 december, Arnhem), zoomt daarom interactief in op alle actuele publiekrechtelijke, privaatrechtelijke en fiscaal agrarische thema's. Denk aan: het Mestplan Wiersma & de Meststoffenwet, Grond en Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), actualiteiten Inkomstenbelasting met de focus op landbouwgrond (eigendom/erfpacht) en de doorschuifregeling.

Ook bedrijfsbeëindiging en subsidies voor piekbelasters krijgen aandacht, net als de overdrachts- en omzetbelasting, de BOR, de Omgevingswet en Grondbeleidsinstrumenten. Allemaal zaken die op en rond het erf (gaan) spelen.

Dus wil je voorop lopen in het fiscale landschap van de agrarische sector? Meld je dan nog aan voor deze unieke dag.

Birgitta van Antwerpen op de bres voor 'financiële opvoeding'

Birgitta van Antwerpen, RB en gecertificeerd financieel planner CFP®, is 18 september – na drie verkiezingsrondes – door de Stichting Federatie Financiële Planners verkozen tot CFP Financieel Planner van het Jaar 2025. Als nieuwbakken ambassadeur voor financiële planning, wil Birgitta zich sterk maken voor het thema financiële opvoeding.

Geen ver van haar bed-show voor Birgitta, die als vrijwilliger bij Humanitas al een paar mensen ondersteunde bij hun thuisadministratie: 'Er is een hele groep mensen die niet weet wat financiële planning is en wat het voor hen - in de zin van doelen en dromen - kan doen!'

Nét dat zetje

Over haar ervaring bij Humanitas vertelt Birgitta: 'Als vrijwilliger neem je niet een probleem over, maar laat je het mensen zelf oplossen. Vergelijk het met een fiets; de hulpvrager zit aan het stuur en de vrijwilliger achterop. Je ondersteunt waar mogelijk en geeft ze op die manier nét dat zetje waardoor ze vooruitkomen.'

Zo begeleidt ze op dit moment een alleenstaande moeder, die van weinig geld moet rondkomen. De kinderalimentatie levert maandelijks 'gedoe' op en daarnaast zijn er nog andere uitdagingen, zo is deze mevrouw bijvoorbeeld niet in staat om te werken: 'Er is stress over geld en die stress wordt eigenlijk alleen maar groter als je ook moeite hebt met het op orde houden van je financiën én niet altijd slimme keuzes maakt.'

Birgitta: 'Soms help je alleen al door letterlijk te luisteren, bijvoorbeeld als deze mevrouw een achterstand heeft en hierover moet bellen met de schuldeiser. Dan zet ze de telefoon op de speaker en vindt ze het prettig dat ik erbij zit.'

Concrete tips

Birgitta geeft ook weleens huiswerk mee: zoals het opstellen van een overzicht met inkomsten en uitgaven. 'Daarna kijken we samen waar de knelpunten zitten en hoe ze financieel beter kan plannen.' Concrete tips zijn er ook: 'Deze mevrouw ging bijvoorbeeld elke dag naar de supermarkt, waarbij ze ook andere winkels passeert en het risico op impulsaankopen groter is. Dan

opper ik of het ook mogelijk is om wat minder vaak naar de supermarkt te gaan.' Ze vertelt dat deze mevrouw echt al wel stappen heeft gezet. 'Ze leefde voorheen van dag tot dag, waarbij ze regelmatig geld tekortkwam. Nu zijn we bezig met een begroting, vooruitplannen, en gaat het al wat beter.'

Uiterlijk vertoon

Na deze en andere ervaringen, zoals vroeger al bij de Rechtswinkel, is Birgitta van mening dat het mensen te makkelijk wordt gemaakt om geld te lenen: 'Voorheen waren het schulden bij Wehkamp en Neckermann en tegenwoordig heb je Klarna, waarbij je de betaling voor een bestelling kunt uitstellen. De socials geven ook een vertekend beeld, met veel feestjes en vakanties...' Ze moet daarbij gelijk denken aan een jonge twintiger die ze begeleidde. Hij verdiende wel leuk, maar gaf te veel uit aan uiterlijk vertoon. 'Dan ben je zo een paar honderd euro kwijt die je eigenlijk niet hebt!' Een ini-

tiatief als 'Wijzer in geldzaken' is Birgitta dan ook uit het hart gegrepen, met gastlessen op scholen: 'Vaak is er een bepaald thema, passend bij het niveau van de kinderen. Als spreker kun je ook materiaal krijgen waar je met je verhaal op in kunt haken.' Voor de nieuwe ambassadeur zijn deze en andere activiteiten 'heel waardevol', maar het moet bij je passen, stelt ze. Al ziet ze wel volop mogelijkheden voor haar vakgenoten: 'RB'ers zijn per definitie mensen die iets met financiën hebben, anders word je geen RB. Ze hebben ontzettend veel kennis die je op allerlei manieren kunt inzetten. En als meerdere mensen dat doen, moet je kijken wat je dan in beweging zet!'

Geldlessen

Ook eens voor de klas? Bekijk het aanbod op: www.geldlessen.nl, een initiatief van Wijzer in geldzaken. Van 24 t/m 28 maart vindt ook de 'Week van het geld' plaats, met als thema: *Hoe maak jij je gelddromen waar?* Zie www.weekvanhetgeld.nl. Hier kun je je ook aanmelden voor het geven van gastlessen.

CSRD: wat betekent dit voor het mkb?

Een belangrijk dossier, eigenlijk is het Europese wetgeving, dat momenteel speelt is de invoering van de CSRD-richtlijn. In een eerdere uitgave van Het Register (2024/3) kwam die richtlijn al eens aan de orde. Nu willen we nog duidelijker maken wat dit in de praktijk betekent.

De CSRD-richtlijn (Corporate Sustainability Reporting Directive) is een centrale richtlijn in de Green Deal van de Europese Unie. Deze richtlijn verplicht grote bedrijven om te rapporteren over zaken die allemaal betrekking hebben op duurzaamheidsverslaglegging. Voor jullie, onze leden, is de CSRD met name belangrijk daar waar die richtlijn een belangrijke klantengroep, het mkb, raakt.

Impact op het mkb

Het mkb zal zowel direct als indirect geraakt worden door de CSRD. Hierbij maakt de CSRD een onderscheid in mkb-ondernemingen met en zonder beursnotering. Waarbij met het begrip beursnotering wordt bedoeld dat de effecten van de onderneming verhandeld worden op de gereglementeerde markt binnen de Europese Unie.

Voor het mkb worden momenteel Europese duurzaamheidsrapportagestandaarden ontwikkeld (de 'Listed-SME' ofwel LSME-standaard en de 'Voluntary-SME' ofwel VSME-standaard), die nog niet definitief zijn na een consultatie in mei 2024. Deze standaarden zijn bedoeld om een lichter regime te bieden dan de CSRD-richtlijn die past bij de kleinere omvang van deze ondernemingen.

- Als je klanten hebt met een beursnotering dan is het voor hen verplicht om voor het boekjaar – startend op of na 1 januari 2026 – een duurzaamheidsverslag op te stellen.
- Heb je daarentegen klanten met een mkb-onderneming zonder beursnotering, dan vallen die buiten het toepassingsbereik van de CSRD. Voor hen is er dus geen verplichting om een duurzaamheidsverslag op te stellen.

Let op! Grote ondernemingen die op grond van de CSRD wel moeten rapporteren, moeten daarbij ook over hun waardeketen verschillende indicatoren delen. En

de tweede groep bedrijven krijgt wel met de rapportageplicht te maken als zij producent zijn van een rapportageplichtige onderneming omdat hen dan om duurzaamheidsinformatie kan worden gevraagd. Denk bijvoorbeeld aan CO2-uitstoot of via contractuele verplichtingen opgelegde duurzaamheidsvereisten.

Afspraken over aanleveren informatie

Er zijn afspraken gemaakt over de te leveren informatie. In de CSRD staat opgenomen dat deze grote bedrijven niet meer mogen uitvragen dan opgenomen in de standaard die speciaal voor het beursgenoteerd mkb (LSME) geldt. Deze standaard is nog niet definitief, maar zodra dit het geval is, kunnen mkb'ers deze gebruiken om een idee te krijgen van de vragen die gesteld kunnen worden.

Inzet proactief

Daarnaast kunnen mkb-ondernemingen de CSRD ook gebruiken om proactief te

laten zien met welke onderwerpen of maatregelen zij op het gebied van duurzaamheid bezig zijn. Hiermee kun je je klanten ondersteunen. En bovendien ontzorgen door te informeren wat zij op het duurzaamheidsvlak doen en welke informatie zij beschikbaar hebben.

Voor meer, gedetailleerde informatie bezoek je de website van de EFRAG <https://www.efrag.org/en/about-us>. Hier vind je de actuele status van de mkb-standaarden en bijvoorbeeld het EFRAG-handvat over de waardeketen.

Stilte voor de storm

Bij een belastingplichtige wordt een onderzoek aangekondigd. De inspecteur verzoekt u om informatie en vraagt inzage in de administratie van de cliënt en dan blijft het vervolgens een hele tijd stil. Goed nieuws? De cliënt denkt vast dat het wel los loopt, maar het kan ook stilte voor de storm zijn.

Als bij een inspecteur tijdens een controle het vermoeden ontstaat dat sprake is van verwijtbare overtreding van de belastingwetgeving, dan dient te worden beoordeeld wat de omvang van de vermoede fraude is. Bedraagt het fiscale nadeel in de onderzoeksperiode tenminste € 20.000 dan dient daarvan op grond van paragraaf 15, lid 6 van het BBBB (Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst) melding te worden gemaakt bij de boete-fraudecoördinator. Na die melding beoordeelt de boete-fraudecoördinator of voor tenminste dat bedrag vermoedelijk sprake is van opzet. De ervaring leert dat het stil is hangende deze interne beoordeling en dat de belastingplichtige en zijn adviseur niet worden gekend in de redenen waarom het controlerapport op zich laat wachten of een eindgesprek niet wordt gepland. In de tussentijd is alertheid dus geboden.

Keuze tussen boete- en strafrecht

Deze 'meldregels' dienen ter uitvoering van het Protocol AAFD 2023.¹ Daarin zijn de uitgangspunten verrat voor het maken van de keuze tussen het strafrechtelijk afdoen van de kwestie of de oplegging van een fiscale boete. Zo wordt voorkomen dat dubbele bestraffing zich voordoet.² Indien het nadeel meer dan € 100.000 bedraagt, beoordeelt de 'weegploeg' waarvan de Belastingdienst, FIOD en het OM onderdeel uitmaken, na de aanmelding of uiteindelijk de keuze voor strafrechtelijke afdoening wordt gemaakt. Is het nadeel lager dan dit bedrag, kan toch sprake zijn van de inzet van het strafrecht maar dan dienen er wel één of meer aanvullende wegingscriteria aanwezig te zijn. Voorbeelden daarvan zijn: recidive, de combinatie met andere delicten, de medewerking van een adviseur en de zogenoemde thematische aanpak. In voorlopers van het Protocol AAFD 2023 werden deze uitgangspunten gerechtvaardigd vanuit het gedachtegoed dat de inzet

van het strafrecht als 'ultimum remedium' dient. Inmiddels is dit adagium verlaten en blijkt uit de huidige versie dat 'het strafrecht de andere schakels in de (overheids)handhaving en vice versa ondersteunt, waardoor de handhaving als geheel effectiever wordt ('optimum remedium'). Snelle (strafrechtelijke) interventies (...) worden daarbij van groot belang geacht.'³ Je zou denken dat, los van deze verschuiving, de omvang van de fraude nog steeds wel de belangrijkste parameter is voor de keuze tussen bestuursrechtelijke of strafrechtelijke afdoening. Voor een nadeel onder de € 20.000 kan toch geen strafzaak worden opgetuigd? Het antwoord van de Hoge Raad op deze vraag is (helaas) geen, 'dat klopt'.⁴

In het onderzoek 'paperclip' uit 2023 was het (potentieel) fiscaal nadeel gecijferd op circa € 8.400 wegens twee bedragen van € 3.675 en € 4.725 aan te veel in vooraf trek gebrachte btw.⁵ De verdediging voerde aan dat gelet op de omvang van het nadeel de zaak niet had mogen worden aangemeld. Toch werd door de Hoge Raad geoordeeld dat het OM ontvankelijk was in de vervolging. Argumenten daarvoor waren dat in het Protocol AAFD geen minimumbedrag wordt genoemd om te kunnen komen tot strafrechtelijk afdoening.⁶ In casu was sprake van een thematische aanpak⁷ als wegingscriterium en daarmee was aan het Protocol voldaan. Dat in het BBBB wel een drempelbedrag is vermeld, doet daaraan niet af. Aangezien dat een besluit is van de staatssecretaris van Financiën, waarin het beleid van de Belastingdienst is neergelegd. Interne meldingen binnen de Belastingdienst behoeven niet te worden getoetst in een daarop volgende strafzaak.

Uit rechtspraak van het EHRM blijkt evenwel dat op basis van de artikel 7 EVRM 'effective safeguards against arbitrary pros-

ecution, conviction and punishment' dienen te worden geboden.⁸ Daarvan lijkt in casu geen sprake te zijn geweest, temeer niet nu de interne notitie waarin de betreffende thematische aanpak werd beschreven en werd afgeweken van het 'reguliere beleid' niet publiekelijk bekend was. Desalniettemin bleef in deze zaak de veroordeling en de onvoorwaardelijke geldboete van € 1.000 (te betalen in 10 maandelijkse termijnen) in stand. Is daar het strafrecht voor bedoeld?

Mr. Anneke Nuyens

De Bont advocaten/Fiscaal Instituut UvT

Noten

- 1 Protocol aanmelding en afdoening van fiscale delicten en delicten op het gebied van douane en toelagen.
- 2 Opmerking verdient dat van een waterdicht systeem geen sprake is.
- 3 Zie onder d van de overwegende opmerking in het protocol.
- 4 HR 21 februari 2023, ECLI:NL:HR:2023:237.
- 5 Die btw was op twee valse facturen vermeld die tijdens een boekenonderzoek werden aangetroffen.
- 6 Voor 1 juli 2015 stond het drempelbedrag nog wel in de Richtlijnen AAFD.
- 7 Thematische aanpak in het kader van de boordeling van negatieve aangiften omzetbelasting.
- 8 EHRM 22 januari 2013, Application no. 42931/10.

Thuisbatterij en btw

Ik wil een thuisbatterij aanschaffen. Kan ik de omzetbelasting hierover terugvragen?

In een thuisbatterij (of thuisaccu) wordt stroom opgeslagen die u op een later moment zelf gebruikt of teruglevert aan uw energiemaatschappij. Uw energiemaatschappij betaalt aan u een vergoeding voor de teruggeleverde stroom.

- Door de levering aan de energiemaatschappij wordt u ondernemer voor de omzetbelasting. Over de vergoeding moet u 21% btw aangeven in uw aangifte omzetbelasting en deze betalen aan de Belastingdienst. Voor de thuisbatterij geldt – anders dan bij zonnepanelen - geen forfait.
- Indien u de thuisbatterij alleen privé gebruikt bent u geen ondernemer voor de omzetbelasting.

Aan het terugvragen van omzetbelasting zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- U gebruikt de thuisbatterij voor de in- en verkoop van stroom bij uw energiemaatschappij.
- De thuisbatterij is uitgerust met een Energie Management Systeem (EMS) om te kunnen handelen in stroom.
- U hebt een dynamisch energiecontract om te kunnen handelen in stroom.
- De factuur van de aanschaf van de batterij en het energiecontract staan op uw naam.
- U dient de thuisbatterij voor de omzetbelasting geheel tot het bedrijfsvermogen te rekenen. Dit dient u in uw administratie vast te leggen.¹
- Op het moment van aanschaf en installatie van de batterij bent u geen deelnemer aan de Kleine Ondernemersregeling (KOR).

Indien u aan de voorwaarden voldoet, kunt u zich aanmelden met het formulier 'Opgaaf startende onderneming (niet ingeschreven in het Handelsregister)'.²

De hoofregel is dat u ieder kwartaal een aangifte omzetbelasting indient. Wellicht komt u in aanmerking voor een jaaraangifte. U moet hiervoor een verzoek doen aan de Belastingdienst³. Indien u de batterij ook privé gebruikt, dan kunt u de omzetbelasting op de aanschaf en installatie in eerste instantie volledig terugvragen. Vervolgens dient u in het jaar van ingebruikname en de daaropvolgende vier boekjaren omzetbelasting te betalen over het privégebruik. Zie voor een rekenvoorbeeld de website van de Belastingdienst.⁴

Valt u nu nog onder de KOR en wilt u deze deelname met ingang van 1 januari 2025 beëindigen? Dan dient u zich hiervoor uiterlijk op 3 december 2024 bij de Belastingdienst te melden. Dit kan ook als de driejaarstermijn van het huidige artikel 25, lid 7, Wet OB 1968, nog niet verstreken is.⁵ Let erop dat u bij aan- of aanmelden voor de KOR te maken kunt krijgen met herziening. Er geldt hierbij een drempelbedrag van € 500 per boekjaar. Indien u ook geïnvesteerd hebt in zonnepanelen, telt de herziening hierop mee voor dit drempelbedrag.

Het Bureau Vaktechniek heeft recent de RB Notities over Btw-aftrek zonnepanelen door particulieren en De nieuwe Kleine Ondernemersregeling aangepast⁶.

Noten

- 1 Zie ook paragraaf 4.2 en verder van het besluit Aftrek van omzetbelasting van 4 november 2020, nr. 2020-167584, Stcrt. 2020, nr. 63000.
- 2 Zie https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/thermaoverstijgend/programmas_en_formulieren/opgaaf_startende_onderneming_niet_ingeschreven_in_het_handelsregister
- 3 Zie https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/btw_aangifte_doen_en_betalen/btw-aangifte-waar-moet-u-aan-denken/aangiftetijdvak
- 4 <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/btw/content/thuisbatterij-btw>
- 5 Artikel II, lid 4, van de (Wet implementatie Richtlijn kleineondernemersregeling, Staatsblad 2023, 278). Zie voor de mogelijkheid tot afmelden ook <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/btw/content/afmelden-kor>
- 6 Zie daarvoor het ledengedeelte van de website van het RB onder het tabblad Fiscaal Kenniscentrum.

In deze rubriek behandelen we veelgestelde vragen op het discussieforum van het Fiscaal Kennisplatform. Als RB-lid kun je hier discussiëren met andere leden over je fiscale praktijk. Leden helpen leden. Je bereikt het discussieforum door in te loggen op je account op RB.nl. Daarnaast is er de helpdesk van Bureau Vaktechniek. Onze fiscalisten helpen je met name door collegiaal te overleggen, te 'klankborden' en eventueel door te verwijzen naar specialisten.

Mr. Dick Roemeling RB
Bureau Vaktechniek

Exclusief voor jou als RB-lid

Probeer RB Advies Zeker nu 2 weken gratis

Als mkb-adviseur stel je terecht hoge eisen aan de bronnen die je raadpleegt. Met de fiscale informatiepakketten RB Advies Zeker krijg je toegang tot de meest gerespecteerde vakliteratuur van Wolters Kluwer.

Je kunt kiezen uit drie RB Advies Zeker-pakketten. Hiermee ben je verzekerd van relevante informatie uit handboeken, vaktijdschriften, artikelen en thematisch commentaar als ook jurisprudentie inclusief annotaties.

Kies het pakket dat bij je past:

- RB Advies Zeker
- RB Advies Zeker Plus
- RB Advies Zeker Premium

Probeer het gratis

Scan de QR-code of ga naar woltersklower.com/nl-nl/solutions/nederland/rb-ledenactie en bekijk de voorwaarden

“RB Advies Zeker is perfect om jouw klanten goed onderbouwd en 100% betrouwbaar te adviseren.”

Meer informatie of hulp nodig met bestellen?

Bel **0570-673444** en spreek één van onze adviseurs.

Nextens

Een Blik op Fiscaliteit

*Hét gratis fiscale magazine van Nederland.
Met interviews, trends en praktische artikelen.*

DOWNLOAD NU GRATIS

